Izhaja trikrat na teden: v torek, četrtek, soboto.

EDINOST

ZA RESNICO IN PRAVICO! OD BOJA DO ZMAGE!

Issued three times a week. Tuesday, Thursday Saturday.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO SLOVENSKE POD PORNE DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 37. CHICAGO, ILL., TOREK, 27. MARCA — TUESDAY, MARCH, 27. 1923. LETO (VOL.) IX.

VSA NEMČIJA SE TRESE PRED BAVARSKIMI FAŠISTI.

Hittler poizkuša priti na krmilo. — Fašisti se pridno vežbajo za napad.

—o—

Berolin, 26. marca. — Bavarski rujavosrajčniki so pričeli zadnje dni živahno gibanje, katerega glavni namen je zaseči vlado in tako dobiti kontrolo nad Nemčijo, prav kakor so to izvršili italijanski fašisti pod vodstvom Mussolinija. Herr Hittler hoče na vsak način izvesti svoje načrte magari tudi potom špopada, tako govore poročila.

Vladna policija je zadnjo soboto ujela tajnega Hittlerjevega sela, ki je nesel važne poročila in načrte črez bavarsko mejo v Prusijo, kjer so tudi že organizirani pristaši fažizma, in nameravajo nastopiti skupno s fašisti, da vržejo ob tla sedanjo vlado in primejo sami za krmilo.

Na Bavarskem je kot poročajo zadnja poročila vse pripravljeno, da stopi pod Hittlerjevo zastavo vsak fant in mož, razven malega števila komunistov in socialistov, katerih je na Bavarskem pa jako malo. Vladni detektivi poročajo, da se vežba v okolici Municha, ki je glavno središče Bavarskih fašistov, cele armade katoliških fantov in mož. Tudi okrožja v Thuringian pokrajini je razvito že živahno gibanje, ki je v tesni zvezi z gibanjem bavarskih rujavosrajčnikov.

Berolinska vlada se prav resno boji posledic, ker nemška publika je po vseh krajih že silno ozlovoljena, radi okupacije Rura in dolže vlado, da je zaspana, ker ne napravi nikakega koraka v obrambo Nemčije. Vojni minister je sklenil baje poslati na bavarsko mejo vojaške posadke, katerih naloga bo, zatreti in zaustaviti vsak poizkus fašistov, ako bi se slednji resnično drznili korakati proti Berolinu.

—o—

SLADKORNI VERIŽNIKI ZASAČENI IN RAZGALJENI.

Washington, 26. marca. — Basil M. Manly ravnatelj "The People Legislative Service," je razgalil te dni sladkorne verižnike, ki so potuhnjeno navijali pretirane cene sladkorju. V prvi polovici februarja t. l. je poskočila cena sladkorju za tri cente pri funtu. Sladkorni magnatje so to storili na svojo roko, ker hočejo nagrabiti kolikor mogoče dobička iz ljudskih žepov. Dosedaj so baje nagrabili že blizu 15 milijonov dolarjev. Če bi ostalo pri tem celo leto bi nagrabili nekaj nad 300 milijonov dolarjev.

Cela zadeva je izročena preiskavi. Toda sladkornim magnatom se ni bati kaj hudega. Če pomislimo na 15 milijonov, ki so jih nagrabili dosedaj, bodo z njimi zamašili marsikatera usta če potreba.

—o—

BOLJŠEVIKI ZAHTEVAJO NADŠKOFOVO SMRT.

Moskva, 26. marca. — Državni pravdnik Krylenko, ki vodi obtožbo proti ruskemu katoliškemu nadškofu Zepliaku in njegovim duhovniki, je zadnjo soboto zahteval v svojem končnem govoru, da se mora nadškofa, njegovega generalnega vikarja in devet drugih duhovnikov obsoditi na smrt. Ruski rdeči krvniki se niso še napili nedolžne krvi!

FORD PREROKUJE O VEČJIH DELAVSKIH PLAČAH.

Detroit, 26. marca. — Dočim ostali svet goji upanje, da bomo polagoma prišli nazaj na stare čase, michiganski magnat Henry Ford prerokuje, da danes dvajset let bo služil vsak izvežban delavec po najmanj $10. na dan. To prerokuje iz vzroka, ker silni napredek automatičnega strojstva, bo potreboval bolj učenih delavcev, kot danes.

IZ ZASEDENEGA RURA.

Vladni agitatorji šuntajo delavstvo k vstaji v Ruru. — Francozi rekvirirajo razno orodje. — Belgijske nursinje umorjene. 8 nemških rudarjev ustreljenih in 11 ranjenih.

—o—

Essen, 26. marca. — Tajni francoski detektivi, katere je francoska vojaška oblast razstavila po vsem zasedenem ozemlju, so prišli na sled šuntariji, ki so jo vršili iz Nemčije dospeli agitatorji, katere je najbrže finančno oborožila nemška vlada sama, da zasejejo mej publiko revolucijonarni duh in vprizore vstajo.

Po prejemu prvih obvestil, je francosko vojaško poveljstvo izdalo posebno povelje, da se imajo pripraviti vse topniške baterije, iste razstaviti po vseh strategičnih točkah okoli mest, in da vse vojaške sile morajo biti pripravljene in na razpolago za vsak slučaj.

Ker Nemci nočejo bodo Francozi.

Duesseldorf, 26. marca. — Francoska ekspertna komisija je rekvirirala trinajst-sto tonov raznih strojev in ročnega orodja, ki ga bodo rabili razni francoski mehanični popravljači po raznih rudnikih in tovarnah. Nemški strojniki so baje odklonili popravljati razne stroje in orodje za francosko ekspertno komisijo, nakar je sledila posledica, da so Francozi odredili rekvirirati potrebno orodje, ki se bo rabilo za te namene, po francoskih mehanikih.

Nemci umorili dve belgijske nursinje.

Brusselj, 26. marca. — Iz Westfalskega teritorija, ki ga drže okupirane belgijske čete so sinoči poročali, da so nemški zahrbtneži umorili dve beljgijske nursinje blizu mesta Hagen. Belgijske vojaške oblasti pripravljajo ostre odredbe proti zahrbtnemu napadanju od strani Nemcev.

Nemci še vedno nadaljujejo s pasivnim odporom.

Berolin, 26. marca. — Prometni minister iz Berolina je baje po skrivnih agitatorjih poslal v zasedeni teritorij posebni apel na nemške železničarje, ki še delajo po gotovih lokalih, da naj ovirajo kjerkoli mogoče francoski promet in naj ne kažejo nobenih uslug Francozom.

En rudar ustreljen in 11 ranjenih.

Hagen, 26. marca. — Francoska patrulja je oddala tri salve na krdelo nemških rudarjev, ki se niso hotli v temni noči ustaviti na poziv patrulje. En rudar je bil na mestu ubit in 11 rudarjev je ranjenih.

Veselo Alelujo

in vesele zadovoljne praznike želimo vsem našim cenjenim našim cenjenim naročnikom, dobrotnikom in sotrudnikom in vsem prijateljem tega lista!

:—:—:—o—:—:—:

Obenem se tem potom tudi najprisrčneje zahvaljujemo našim lokalnim, marljivim zastopnikom, ki so se potrudili in nam dobili oglasov za to izdajo, da smo tako zamogli izdati list v posebni večji izdaji za praznike.

:—:—:—o—:—:—:

Vse slovenske trgovce in obrtnike, katerih oglase boste videli cenjeni čitatelji v listu Vam vsem najtopleje priporočamo. List je vaša last cenjeni naročniki, Vi ga podpirate in gotovo ste veseli, kadar ga prejmete v povečani izdaji z bogatejšo vsebino. K temu so pa veliko pripomogli trgovci in obrtniki, da so si naročili svoje oglase v tej številki. Nepozabite torej na te trgovce, ki podpirajo Vaš list. Kadarkoli kaj potrebujete pojdite kupiti v njih trgovine in pokažite jim, da ste zavedni, da znate ceniti njih pomoč do vašega lista!

:—:—:—o—:—:—:

Vsem cenjenim oglaševalcem pa izrekamo prisrčno zahvalo za njih naklonjenost do našega lista, ter jim želimo obilnega vspeha pri njih trgovinah in obrtih

TISKOVNA DRUŽBA EDINOST.

KRATKE AMERIŠKE VESTI.

— **Državni department** prejema te dni proteste od vseh strani iz Zedinjenih držav radi visokih pristojbin, ki jih morajo ameriški potniki plačevati za potne liste in potem zopet v inozemstvu za vizume. Zahteva se, da naj se tozadevna odredba omili soglasno z inozemskimi državami.

— **Generalni** komisar dohodninskih davkov je odločil, da morajo chicaški zemljiški eksperti plačati dohodninski davek od vseh nagrad in pristojbin, ki so jih prejeli, od raznih kupčij za mesto Chicago.

— **Proračun** Zedinjenih držav za fiskalno leto 1923., kaže baje $180,000,000.00 deficita. Proračun je izdelal računski direktor Lord.

— **Statistika** sladkorskega pridelka v Zedinjenih državah kaže, da se bo letošnje leto produciralo v Z. D. mnogo več sladkorja kot lansko leto. V kratkem pravi poročilo, bodo Z. D. dosegle sladkorno neodvisnost, da bodo pridelale ves sladkor, ki se ga rabi doma. Dosedaj so vsako leto importirali velike množine sladkorja, največ iz Kube.

— **Dosluženi** vojaki v Iowa, bodo dobili vojaški bonus tekom treh mesecev, kot določa sprejeta predloga, ki jo je odobrila državna zbornica zadnjo jesen. Državni kontrolor izjavlja, da izplačitve so se odložile vsled tega, da se naredi natančen proračun, kako urediti finančne vire iz katerih se bo črpal potrebni denar.

— **Povodnje** po državi Arkansas zlasti v okolici mesta Hoxie povzročajo velikansko škodo po celi takozvani "Black River Valley." Po več krajih je voda tako narastla, da je dvignila farmarske domove in druge stavbe kot živinske hleve itd. ter jih odnesla naprej. Tudi mnogo živine je pokončane.

— **V** Muskogee, Okla. je predvčerajšnim zgorel prileten farmar Anton Sharpe. Požar je izbruhnil ponoči in vpepelil leseno hišo ter zraven tudi osamelega vdovca, ki je sam spal v hiši.

— **V** Atlanta, Ga. iščejo zvezni maršali bivšega čarovnika Kukluksklanov E. Y. Clark-a. Obdolžen je gotovega zločina in roka pravice ga zasleduje, da ga postavi na zatožno klop.

— **V** Fresno, Calif. se je te dni dogodil zanimiv dogodek radi zloglasnega Volsteadovega zakona. Neki italijan S. A. Oliver vodja tamkajšne italijanske naselbine je bil zasačen od detektivov, ker je imel v kleti preveč fino vino narejeno po italijanskem načinu. Pripeljan je bil pred sodnika, ki je zahteval, da mora izročiti skrito vino, da se ga izpusti in uniči, kakor zahteva postava. Ker ga italijan nikakor **ni hotel dati, mu** je sodnik zagrozil, da mu je na izbero ali izročiti vino, ali pa naj se pobere iz dežele. Italijan si je izbral slednje, da bo zapustil deželo, ter bo odšel sedaj v Meksiko, kjer ga bo lahko prešal in pil.

— **Blizu** Graig, Colo. so snežni zameti, ki so diviali zadnji teden z vso besnostjo po državi Colorado, zametli tamkajšnega farmarja Jav Sorrie-a, ki je lastoval homestead s svojo hčerko Velmo. Vihar mu je odnesel hišo. Naslednji dan so našli v zametih očeta in hčerko oba mrtva.

— **Oboroženi** spopad mej Indijanci in deputiji v bližini Montecello, Utah, je zahteval pet mrtvih pri Indijancih. Mej deputiji so bili trije lahko ranjeni. Uporniki so ukročeni in dva sta pobegnila neznanokam.

— **V** Houston, Texas so našli te dni ustrelienega tamkajšnega bančnega blagajnika Tom Wessendorf-a. Ustrelien je bil štirikrat. Umor je izvršila dosedaj še neznana zlobna roka.

— **Magnat** Henry Ford je kupil na novo v Lexington, Kentucky 125,000 akrov premogovnega polja. Kupčija se je završila za 20 milijonov dolarjev. V kratkem bo Ford pričel graditi rudnike po kupljenem teritoriju.

☞ **ŠIRITE LIST EDINOST**

VEČ KOT POLOVICO MEHIKANSKIH OLJNIH VRELCEV JE AMERIŠKA LAST.

Galvenston, Tex. 26. marca. — Mehikanski petrolejski vrelci se cenijo, da so vredni več kot en bilijon dolarjev. Ameriški magnati imajo investiranega okoli $606,034,239, kar znaša nekakih 57.7 odstotkov skupne vrednosti vseh mehikanskih petrolejskih vrelcev. Iz tega je razvidno, da Wall Street ni zastonj zainteresiran v mehikanske razmere.

JUGOSLOVANSKE NOVICE

Dr. Seipel v Zagrebu. Na potu iz Belgrada na Dunaj se je zvezni kancler dr. Seipel ustavil v Zagrebu.

Število učiteljev v naši državi. Po najnovejši statistiki znaša število ljudskošolskih učiteljic v državi 7180.

Umor v Jarenini. V Jarenini sta bili v noči od 21. na 22. februarja 1923. na grozen način umorjeni posestnici Marija in Terezija Veingerl v Jarenini. Morilec je ženskama s kamnom pretolkel lobanji. Koliko je morilec uropal, se ni moglo ugotoviti.

Pravosodje v Vojvodini. "Radikal" pripoveduje, da je tekom enega leta zapustilo državno službo v Vojvodini nad 50 sodnikov zaradi slabe plače. V nekaterih krajih ni nobenega sodnika več in so uradni zaprti. Pri nekem sodišču leži nad 10 tisoč tožb, pa ni nikogar, ki bi jih rešil. Zato so začeli prebivalci sami dajati sodnikom "narodni dodatek," samo da bi dobili sodnike. Vlada se seveda ne zgane.

Valovi Save odnesli most. Radi neprestanega deževja in skopnelega snega je poleg drugih rek tudi močno in nevarno narasla Sava. Sava je nagloma narasla, odtrgala pri Mali Mitrovici plavajoči mlin in šla z njim proti mostu. Mlin je zadel s tako silo ob most, da se je ta zrušil in valovi Save so odnesli mlin in mitrovički most.

Škrlatica v Sarajevu. V zadnjih tednih se je v Sarajevu škrlatica silno razpasla. Obolelo je na tej nalezljivi bolezni doslej že več sto ljudi. Škrlatica pa je že tudi zahtevala znatno število človeških žrtev. Zdravstvene oblasti skušajo po možnosti omejiti razširjenje te nevarne epidemije.

Jugoslovani se vračajo iz Mažarske. Okoli 600 srbskih rodbin, ki so naseljene v okolici Budimpešte, je prosilo jugoslovansko vlado, da bi se smele preseliti v Jugoslavijo. Vlada je prošnji ugodila ter jim odkazala Ovčje polje za kolonizacijo.

Stritarjev 87. rojstni dan. Nestor slovenskih književnikov Josip Stritar je praznoval 6. marca svoj 87. rajstni dan. Nedavno se je iz tujine vrnil v ljubljeno domovino, kjer bo v prijazni Rogaški Slatini sredi svojih rodnih bratov preživel dneve, ki mu jih določi usoda. Naj mu potekajo v zadovoljstvu in sreči!

Zopet dolarski princ. V Subotici je bil te dni aretiran poštni uradnik Gojko Glavački, ki je iz amerikanskih pisem kradel dolarje. Pri preiskavi so našli pri njem 60 dolarjev in sam je priznal da je poneveril že okoli 100.000 K.

Prijatelj svinj. V Zidanem mostu je ukradel neki Peter Wolf iz Novega Vrbasa 15.000 kron vredno svinjo iz vagona in jo takoj prodal za 6000 kron. Wolf je bil aretiran.

PO SVETU.

—o—

— **Nemška** vlada je plačala te dni zaveznikom zadnja odplačila za stroške zavezniških okupacijskih armad ob Reni. Skupna svota, ki jo je Nemčija morala plačati zaveznikom za okupacijske stroške minulega leta 1922. znaša blizu $1,125,000,000.-00. V to svoto baje ni prišteta svota, ki jo imajo prejeti Zedinjene države za svoje okupacijske stroške.

— **Japonske** državnike silno skrbi revolucijonarni duh, ki se je pričel širiti mej masami nižjih slojev na Japonskem. Sličnih krvavih konfliktov, kot so se završili v mestu Nara se boje celo v Tokiju, kjer se nezadovoljnost nižjega razreda že kaže v polni meri. Državniki so na delu in delajo načrte, kako naj bi se mase potolažilo. Pričakuje se novih refermacij v državi, ki bodo nudile nižjem slojem več svobode.

— **Francoska** vlada bo upostavila posebno cenzuro nad vsemi gledališči v Parizu. — Zadnja leta se je po francoskih gledališčih predstavljalo marsikaj nemoralnega, kakor se sliši. Pariz je pričel izgubljati na dobrem imenu in ljudje so kazali na pariško mesto kot grešno dolino. Vlada je v zadnjem času začela sama opazovati pariške prireditve z bolj opreznim očesom in pronašlo se je marsikaj nemoralnega, kar je dalo vladi povod, da bo sedaj upostavila strogo cenzuro nad pariškimi gledališči.

— **Irska** plove počasi k popolnemu pomirjenju. Mirovni apel, ki so ga izdali na ljudstvo irski katoliški škofje, je dosegel velike rezultate. Vsi sloji se zopet združujejo in vse kaže, da bo splošni mir v kratkem zavladal po celi Irski. Angleškim socialistom se je posrečilo izgojiti v Angliji nekaj Ircev v socialističnemu duhu in so jih poslali na Irsko oznanjati evangelij socializma. Toda ti so nastopili brez vspeha in ljudstvo jih nikjer ne posluša.

— **Vprašanje** bližnjega vzhoda je obtičalo za Angorskimi vratmi in nihče ne ve, s kakim definitivnim odgovorom bodo prišli na dan Turški nacionalisti. Obe Anglija in Turčija bi rade mir; toda mir je nemogoč, ker se križajo interesi obeh. Anglija pravi, da Mozula ne pusti, Turčija pa trdi, da ga ne da. Do kakega sporazuma bodo končno prišle te težko ugibati v naprej. Splošno mnenje mej diplomati pa je, da bo za Mozul najbrže govoril angleški in turški meč.

DENARNE POŠILJATVE.

Včerajšne cene so bile jugoslovanskim dinarjem:

100 — Din.	$ 1.35
500 — Din.	$ 5.90
1000 — Din.	$11.60
2500 — Din.	$29.00
5000 — Din.	$57.00

Za italijanske lire:

50 — Lir	$ 2.95
100 — Lir	$ 5.60
300 — Lir	$15.90
500 — Lir	$26.00
1000 — Lir	$51.00

Pri večjih svotah, ki presegajo 20 5 tisoč Din. ali 2 tisoč lir, damo še posebni popust. Predno pošljete denar črez druge tvrdke se spomnite na naše podjetje, ki bo Vam poslalo Vaš denar v stari kraj ceneje in hitreje, kakor kje drugje. Naše cene so vedno najnižje!

Vse pošiljatve naslavljajte na: BANČNI ODDELEK EDINOST 1849 W. 22nd. St. Chicago, I

EDINOST

(UNITY.)

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto. — Issued every Tuesday Thursday and Saturday.

PUBLISHED BY:

Edinost Publishing Company

1849 West 22nd Street, CHICAGO, ILL.

Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo — Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Združene Države za celo leto	$3.00
"	Za Združene Države za pol leta	$1.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	$3.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	$1.75
SUBSCRIBTION:	For United States per year	$3.00
"	For United States for half year	$1.50
"	For Chicago, Canada and Europe per year..	$3.50
"	Chicago, Canada and Europe for half year..	$1.75

ŠTEVILKA POLEG VAŠEGA NASLOVA ZNAČI DO KDAJ JE PLAČAN LIST.

Kadar se preselite sporočite nam takoj vaš **NOVI** naslov in poleg tega tudi vaš **STARI** naslov. S tem prihranite nam mnogo dela.

Dopisi za torkovo številko morajo biti v uredništvu najkasneje do 12. ure dopoldne v soboto, za četrtkovo številko do 12. ure ure dopoldne v torek in za sobotno številko do 12. ure v četrtek dopoldne.

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Naš veliki petek, naša velika nedelja.

O tužni veliki petek, si zopet tu?

Da, tu si, popelješ milijone in milijone src zopet nazaj za dva tisoč let tja v Jeruzalem, v sveto mesto in jih tam pelješ na Kalvarijo in jim pred njih duševnimi očmi zopet odigraš ono strašno žaloigro, ki se je tam odigrala na oni veliki petek, ko so skale pokale, ko se je zemlja tresla, ko je solnce otemnelo, ker ni moglo mirno biti priča strašnega dogodka, ki se je tam odigral.

* * *

Še v nedeljo popreje je Jezus iz Nazareta, velik prerok, ki je v stal med narodom, ki je delal velika dela pred očmi vsega tečanjega sveta, ki je oznanjeval nebeško lep nauk resnice, prihajal v mesto Jeruzalem v velikanskem slavnostnem sprevodu. Celo mesto je bilo na nogah. Vse mu je hitelo nasproti. Vse mu je klicalo: "Hozana! Slava!" Veje so sekali in stlali po tleh, koder je stopala žival, na kateri je sedel. Kateri niso dosegli vej, slekali so svoje suknje in jih razgrnili po tleh, da je kakor po pisani, preprogi jezdil v mesto ta veliki prerok.

Toda danes? Na petek?

Kje so vsi "hozana klici"? Kje ste vse množice, ki ste ga s tolikim slavljem sprejele v mesto?

Kolika sprememba!

Vidiš tam na Kalvariji velikansko množico? Vidiš tam sredi te množice križ? Veš, kdo je tam na križu pribit? To je tisti Jezus, katerega je vsa ta množica s tolikim slavljem sprejela pred dobrimi petimi dnevi.

Glej, Jezus iz Nazareta, veliki prerok je pribit na križu. Tam v strašnih bolečinah počasi umira kot največji hudodelec svojega časa.

Od kod ta sprememba? Kaj je storil na enkrat ta veliki mož, da si je zaslužil tako strašno kazen? Tako grozovito smrt?

O, nič hudega ni storil! Ni največji hudodelec, da bi si bil zaslužil tako strašno smrt. Prav isti je, kakor je bil v nedeljo popreje, in mej tem časom, teh pet dni, ni storil nikake stvari, ki bi ga bila storila vrednega tolike kazni. Nasprotno! Vsaj je ravno te dni storil največ dobrega vsem svojim rojakom. Vsaj je ravno te dni ozdravil največ bolnikov, obudil največ mrtvih, mej drugimi prijatelja Lazarja.

Od kod vendar potem tolika sprememba? Ali ne čuješ strašen krik z gore, kako razdražena množica veselja pleše okoli križa? Ali ne slišiš, kako se mu na križ posmehuje, se mu roga, ga zmerja in preklinja? Ista množica, kakor v nedeljo! Da, čudno, nerazumljivo! Tolika sprememba ni nekaj naravnega.

In vendar je.

* * *

En zločin je težko ležal na tem človeku že dolgo časa — **resnico je povedal.** Učil je nauke, ki se niso dopadli onim, ki so se smatrali za voditelje naroda. Kaj, ta Jezus iz Nazareta, ta tesarjev sin, naj uči ljudstvo? "Saj vemo, kdo je! Saj vemo, da je tesarjev sin," sin beraškega rokodelca! In ta naj bo naš Odrešenik? Ta naj nam očita naše hudobije! !

O, da! Nič novega se ni tukaj zgodilo. Zgodilo se je samo, kar se ponavlja že od kar je človek grešil in si nakopal božje prekletstvo, od kar je njegova narava pokvarjena.

Jezus iz Nazareta je bil velik mož po besedi in dejanju. Ta mož si je drznil nastopiti pred ljudstvom brez njih, brez farizejev in pismarjev, ki so vendar voditelji ljudstva.

Nevoščljivost! Zavist! Tista kača zavisti je bila, ki ga je pribila na križ kakor je že v raju povzročila toliko prekletstvo, ko je zapeljala prva stariša v nepokorščino in ju pahnila v strašno nesrečo. Prav tista zavist, ki je povzročila prvi bratomor na zemlji, ko je bila prelita nedolžna kri. Tista nevoščljivost in zavist, ki je pognala nedolžnega Jožefa v Egipt, ki je toliko gorja, toliko vojska, toliko prelivanja krvi, povzročila že na zemlji.

Ta zavist je zmagala. Hudobija farizejev in drugih sovražnikov Jezusovih je zmagala, in Jezus je na križu. Nezavedno ljudstvo se je dalo naščuvati od svojih voditeljev in v nekoliko dnevih so vse pozabili, kar jim je ta Jezu preje dobrega storil, so pozabili na nedeljsko "Hozano," je spremenili v "Križaj ga!"

"Kaj hudega vam je storil?" jim je klical Pilat? "Jaz ne najdem krivice nad njim!"

Pa saj je ljudstvo tudi ni našlo. Saj ni vedelo na to vprašanje odgovora! Vendar strast zavisti je bila, kakor vedno, slepa. "Ljudstvo pa je le še bolj kričalo: "Križaj ga! Križaj ga""

O, kako žalostni so bili učenci Jezusovi! Kako jih je bolelo srce, ko so izvedeli veliki petek zjutraj kaj se je zgodilo. Njegovi apostoli, ki so bili z njim na vrtu Getzemani in so bili priča njegovega vjetja, kako žalostni in prestrašeni so pobegnili. Od strani, izza voglov so gledali, kaj se vse godi okrog palače velikega duhovna, pred Herodom in Pilatom. Ko so pa začuli strašen krik množice "Križaj ga!" ko je bil Jezus obsojen pred Pilatovo palačo, ko so videli, kako so mu naložili križ in ga odpeljali na Kalvarijo, o, tu jim je pa upadel pogum. Vera v tega Odrešenika se jim je začela majati. Zbežali so in se skrili. Tako je ubogi veliki prerok, še v nedeljo od stotisočev tako prisrčno pozdravljan, tako slavnostno sprejet, sam, popolnoma sam, omahovaje vlekel težki križ za seboj. Ko je že popolnoma opešal so morali rabeljni nekega tujca prisiliti, da ga mu je pomagal nesti. Izmed vseh tisočev ozdravljencev, izmed vseh stotin učencev in privržencev, izmed vseh apostolov — ni bilo niti enega, da bi mu pomagal.

* * *

In sedaj visi na križu.

O, kako je hudobija triumfirala! O, kako je zloba slavila svoje slavlje! Kakor pijani svoje zmage so bodili njegovi sovražniki okrog križa, se mu posmehovali in dajali duška svojim satanskim čutilom.

"Zmagali smo, zmagali smo! Zdaj pa ima ta slepar, ki nas je motil v našem uživanju, v našem življenju, v našem gospodstvu nad ljudstvom." Tako so govorili vsi veseli, ko so odhajali slednjič z gore nazaj v mesto.

Ko je ob tretji uri popoldne slednjič solnce otemnelo in se je zemlja stresla in so skale pokale, ko je ta Jezus skončal, ko je narava pokazala svoje sočutje s trpljenjem svojega Stvarnika, so bili sicer nekoliko prestrašeni in je njih gotovost zmage nekoliko omahovala; vendar strast je slepa.

* * *

O kolikrat se tudi v našem življenju pred našimi očmi ponovi ta strašna zgodba.

O kolikrat je že hudobija zatriumfirala od tedaj na svetu in še danes triumfira.

Kolikrat mora pravični, tisti, ki dobro misli z narodom, ki želi samo eno — dobro naroda, ki se zanj žrtvuje, ki išče samo njegove sreče, na sebi čutiti podobno zgodbo. Na Kalvarijo mora, ker je na poti zavisti in zlobi.

Kolikrat morajo celi narodi na Kalvarijo, kamor jih žene zloba njihovih sovražnikov, njih zavist, njih nevoščljivost. Na križ morajo! Uničiti se jih mora, ker so na poti drugemu mogočnejšemu sosedu. Kako malo se tudi tukaj misli na pravico! Kaj pravica, kaj resnica? Zavist ne pozna teh besedic! Zavist ne pozna usmiljenja! Ne pozna prizanašanja. Na križ! Na križ! Pa če vprašamo te rabljne: "Kaj hudega je storil?" Kaj bo odgovor? "Križaj ga!" Uničiti ga moramo. Nič ni hudega storil, samo napoti nam je! Proč ga moramo spraviti!

Kakor vsakikrat pri posamezniku, tako narodu, kvari srce pri vsakem takem velikem petku! Kako teče srčna kri, teko solze! Vendar, kdo se zmeni za nje.

In ko je hudobija morda zmagala, ko je uničen, ko je pomandran v tla, oni, ki je mir kazil, ko je uničeno njegovo delo, o, kako zloba triumfira! Kako mu še potem daje brce, da mu zagreni še zadnje izdihljaje nesrečnega življenja.

Kako se radujejo narodi, ki so uničili sovražen soseden narod, ki jim je bil na poti, na poti njih sebičnosti, njih poželjivosti po zemlji, ko so ga uklenili, pribili na križ strašne sužnosti. Koliko slavlje! Kako pokajo kanoni! Kako se mora zvoniti! Da, veselimo se, uničen je, ki nam je bil v napotje.

O, veliki petek, kako si vsak tužen, kako si vsak žalosten, kako skele tvoje rane! Kako peče ta krivica v dno duše, v dno srca! — In kako vsakikrat zloba triumfira!

. . . . . .

Toda za velikim petkom prihaja vedno velikanoč!

Pred dva tisoč leti, kaj se je zgodilo v nedeljo?

V grob so položili tega sovražnega Nazarejca! Na grob so zavalili velikansko skalo. Da, kamen celo zapečatili. Ne sme, ne sme nazaj, ne sme ven iz groba! Kaj, grob ste zapečatili? Torej si vendar niste popolnoma gotovi svoje zmage?

Da! Prišla je velika nedelja. Stresla se je zopet zemlja. Na vse zgodaj.

"Kaj je to? Potres?", so se prestrašeni prebivalci mesta Jeruzalema spraševali?

Potres, je! Toda pojdite sedaj k grobu! Kaj se je zgodilo tam, pojdite pogledat!

Učenci so tekli tja na vse zgodaj. Pa kaj so našli?

"Ni ga več tukaj! Vstal je, kakor je rekel! Glejte kraj, kamor so ga položili! Ni ga več tukaj!" jim je povedal angel.

In vi, farizeji in veliki duhovniki in pismarji in vsi, ki ste tako slavnostno praznovali svojo zmago v petek, kje ste danes? Kaj si tako resno in prestrašeno šepetate na ušesa? Zakaj so vaši obrazi zategnjeni v satansko jezne poteze in srd? Kaj begate po mestu od enega oblastnika do drugega? Kaj tako natančno izprašujete stražo, katero ste postavili k grobu, kako je bilo, ko se je danes zjutraj na enkrat odvalila velikanska zapečatena skala od dnu groba?

"Vstal je, ni ga več tukaj . . .!" so tudi vam povedali stražniki in kaj ne, od tod tolika potrtost, tolika jeza, tolika razburjenost.

Kako ste se motili! Kako ste se sami sebe slepili, ako ste mislili, da boste pravico ubili, pravico uničili, resnico umorili. O, kako ste se motili, če ste mislili, da bo vsaj sedaj pri vas hudobija zmagala! O, ne, ne! Še nikdar ni in nikdar ne bo in tudi pri vas ni!

Le jezite se, le razburjajte se, le begajte po mestu, kolikor hočete! Glejte, "Vstal je, ni ga več v grobu!" — Premagani ste! Sramotno premagani!

In tako je bilo še vedno, preje in pozneje. Vsaki veliki petek ima za seboj veliko veličastno nedeljo vstajenja!

Vsaka hudobija je dobila še vedno strašno brco ravno, ko je najbolj slavila svojo zmago. Da, more se zgoditi, da za čas zmage hudobija, zmaga zavist, zmaga zloba, zmaga sovraštvo. Toda nikdar ne za vedno!

* *

O, človek, kolika tolažba za te, ako iščeš resnice, se zanjo boriš, za njo delaš, pa za njo tudi trpiš, ko gledaš v duhu te dogodke, ki so se godili pred dvema tisočema let. Kako te bo to pokrepilo, da boš sedaj še bolj neustrašen, da boš sedaj še bolj odločen pri delu za dobro, pri boju za pravico in resnico! Kako malo se boš zmenil za vse nasprotnike, ki te bijejo, ki te morda vlečejo med seboj, po listih, po obrekovanju na križ, pa naj te tudi pribijejo na križ uničenja, in če te položе tudi v grob popolnega uničenja, ti gledaš skozi ta veliki petek dalje, preko sobote na nedeljo, nedeljo vstajenja, nedeljo končne zmage.

Ne, nikdar krivice ne delati! Nikdar se resnici in pravici ne ustavljati! Nikdar se ne dati voditi zavisti, sovraštvu, sebičnosti, oblastiželjnosti! Nikdar ne preganjati, še manj gnati v smrt, koga radi pravice! Ne! V tem slučaju je vedno samo en konec — — sramotna premaga, velika nedeljo, ko bo pravica zmagala, ko bo preganjani vstal, preganjalci pa — osramoteni!

*

Tudi ti, moj narod, si imel svoj veliki petek. Tisoč let je trajal. Tvoji sovražniki, katerim si bil na poti, so te gnali vedno bližje in bližje tvoji Kalvariji. Tvoja srčna kri je tekla, ko so ti ponemčevali pokrajino za pokrajino, ko so te peljali, da te pribijejo na križ sužnosti. Toda napočila je tudi tvoja velika nedelja, dan tvojega vstajenja. Ni še popoln dan, ni še popolnoma odvaljena ta skala groba, v katerega so te položili. Na mesto ene skale so drugi sovragi položili nanj še drugo. Toda ne, ne! Narod, kvišku srca! Kvišku duh svoj! Že vstajaš! Že se svita tudi za te velikonočni dan. Ne, ne! Ne boš samo ti po krivici in zlobi in zavisti v grobu suženstva ostal v tem grobu! Tudi za te bo prišel dan vstajenja, dan popolne svobode. Le upaj! Od smrti vstali Zveličar te kliče za seboj. Upaj vanj! Nanj se nasloni, Njega se okleni, pa si rešen! Še krvaviš na Koroškem, na Primorskem, še si doma bičan in tepen od lastnih bratov, še te Judeži izdajajo in prodajajo za grde vladne groše, vendar vse to ne bo zadržalo tvojega vstajenja. Koliko bolj so tvoji sovragi zaslepljeni in sedaj zmage pijani, toliko preje boš vstal!

* *

In mi, ameriški Slovenci?

Ni tudi med nami ta Jezus že obsojen na smrt? Ga tudi med nami ne vlečejo na Kalvarijo, da ga bodo pribili na križ, da ga bodo umorili? Ne čuješ strašnega kričanja po vseh časopisih od New Yorškega Glasu Naroda do Chicaškega Proletarca: "Križaj ga! Križaj ga!"?

In vendar! Ne bojmo se! Tudi med nami se se bo ponovila ista zgodba. Stresla se bodo slovenska srca slednjič, se zavedla in otresla skale brezverstva. Pečati raznih jednot, raznih organizacij, raznih listov bodo popokali, slovenska duša, slovensko srce bo pa zopet vstalo v k lepemu krščanskemu življenju, vsaj v veliki večini.

Zato, ne bojmo se! Katoliški Slovenci, ne omahujmo! Nič se ne bojmo Judežev — izdajalcev, ki sedaj pomagajo sovragu uničevati katoliško časopisje pod krinko kakoršno koli! Ne bojmo se hinavskih hujskačev, ki hujskajo ljudstvo in ga slepe in mamijo in bijejo vse one, ki delajo za resnico in pravico . . . Le naj! Pustimo jih. Veliki petek je. Hudobija je pri moči.

Mi pa glejmo naprej — preko velikega petka — na veliko nedeljo!

Tudi ameriški katoliški Slovenci bomo imeli še svojo velikanočno nedeljo . . .

Dal Bog le, da bi prišla kmalu . . .

Pomagajmo potom sodelovanja s katoliškimi listi, da jo pospešimo . . .

K.

Pismo iz Pariza.

za Edinost L. Kuhar.

(Dalje.)

Ali se ta potek svetovne vojske ni dopadel britanski vladi? Ali se zato Sir Milne ni ganil 11. avgusta pred Dardanelami? Ali britanska vlada morda ni bila navdušena zato, da ostane Turčija nevtralna in da ostane Rusiji pot do njenih zaveznikov odprta? Nočemo odgovoriti na ta mučna vprašanja, vendar se ne moremo ubraniti občutka, da so v istini te vrste razmotrivanja vpljivala na nerazumljivo vedenje britanske admiralitete.

Rezumiramo dejstva:

Dvakrat je admiral Sir Berkeley Milne imel nemški križarki pred svojimi topovi in obakrat mu je njegova vlada streljanje prepovedala. Nadalje angleško brodovje ni imelo nobenih vojaških niti mednarodnopravnih razlogov, pustiti da sovražne ladje nemoteno operirajo po nevtralnih turških vodah, tim manj, ker je Sir Milne imel črno na belem dokaze, da sta se nemški križarki rešili v Dardanele le s pomočjo in privolitvijo turške vlade, ki je 2. avgusta podpisala tajno vojaško pogodbo z Nemčijo. Turčija je sama kršila svojo nevtraliteto in razvezala tuje države vseh dolžnosti do nevtralnega ozemlja.

Koncem koncev se nam zdi jasno, da je britanska vlada imela pozitiven namen, potisniti "Goebena" in "Breslau" v turške vode, ter tako pospešiti vstop Turčije v vojsko na strani Nemčije in Avstrije proti zaveznikom, to je **proti Rusiji.**

Od 12. avgusta dalje so Turki začeli pridno oboroževati Seddul Bahr na Galipoli in Kum Kaleh na azijskem obrežju. Utrdili so Krithia, Magram, Kilid-Bahr in Maitos ter tako napravili 7. pololoka Galipoli eno samo trdnjavo. Azijska obal je dobila močne baterije v In-Tepe, Kephez in osobito v Čanak. Sir Milne se je vrnil proti Malti.

Veliki Britaniji je bilo očividno na tem, da se Rusiji pot v Sredozemsko morje prestriže in da se Dardanele oborožijo do zob!

Koncem februarja l. 1915. sklene britanska admiraliteta napasti dardanelske postojanke in "prodreti do Carigrada, ter tako podati roko zvestemu ruskemu zavezniku." In v istini, v prvih dneh marca 1915. se koncentrirata francosko brodovje z armado generala d' Amade in britanske pomorske sile okoli Moudrosa in napad na Dardanele se prične. Odpor je silen! 23. marca so Turki potopili že 3 angleške križarke.

Šele 25. aprila 1915. se začne drugi splošen napad na dardanelske postojanke. Francozi zasedejo Kum-Kaleh na azijski obali in se vsedejo definitivno v Seddul-Bahr na Galipoli. Boji so strašni, zgube krvave. Angleži operirajo malo više in hočejo preko Galipoli do trdnjave Maitos ob vhodu v Marmarsko morje. Po silovitih bojih se zavezniki utrdijo v zavzetih postojankah tako, da končni padec Dardanel ni bil več daleč. Dne 4. oktobra 1915. ko so bile največje nevarnosti premagane, pride povelje, da se naj Galipoli izprazni in da naj ekspedicijski zbor hiti na pomoč Srbiji proti — Solunu.

Drugi misterij, o katerem piše divizijski zdravnik Vassal v svojih spominih: "Ko smo bili na cilju, skoroda, pride povelje izprazniti in pojte proti Solunu! Zakaj, kako, ne vem!"

(Dalje prihodnjič.)

V NEDELJO POPOLDNE.

Piše Rev. J. C. Smoley.

TEDENSKI KOLEDAR

Velikonočno. — **Po žalosti veselje.** Jan. 16.

1 **Nedelja — Velikanoč.** Hugon šk.

2 **Pondeljek** — Frančišek Pavel.

3 **Torek** — Rihard, Pankracij, Benigen.

4 **Sreda** — Izidor, Teodul.

5 **Četrtek** — Vincencij, Fer., spoz.

6 **Petek** — Celestin, Viljem.

7 **Sobota** — Herman sp.

—o—

PETI ČLEN VERE. — VSTAJENJE.

Duša božjega Zveličarja je ostala v predpeklu, kjer so čakale odrešenja duše pravičnih starega zakona, samo do tretjega dne po smrti na križu. Kristus Gospod je namreč svojim učencem povedal naprej, da bo tretji dan vstal.

Jutranja zora tretjega dne še ni napočila, ko se je duša Jezusa Kristusa združila znova s telesom in podelila telesu vse lastnosti **poveličanega telesa.** V kaki krasoti se je moralo pokazati veličanstvo božjem angelom v tem trenutku! Kristus je vstal od mrtvih v nedeljo jutro, ko se je pričela svitati zarja, nekako ob pol štirih zjutraj. Grob, ki so ga stražili vojaki, je bil zaprt in zapečaten. Toda Jezusa ni bilo več v njem! Vstal je iz groba, ne da bi bil odmaknil kamen pred grobom. Kmalu na to se je prikazal svoji Materi, potem svetim ženam in svojim apostolom.

Kaj pa so delale straže? Stale so na svojem mestu, videli niso ničesar, slišale ničesar, vedno so še mislili, da leži Kristus v grobu. Toda komaj je napočil dan, stresla se je zemlja, angel je stopil z neba, odvalil kamen od groba in sedel na njega. Prikazen angelova je čuvaje prestrašila. Ko so prišli zopet k sebi, so pobegnili od groba. Skušali so se vsaj začasno skriti. In ko je bil dan, tedaj so hiteli v mesto, da bi poročali dogodek duhovnom in farizejem.

Te je to poročilo presenetilo, pa ne spreobrnilo. Ostali so trdovratni v svojem sovraštvu do Jezusa, posluževali so se in rabili najpodlejših sredstev, da bi čudež vstajenja zatajili; dali so denarja stražnikom-vojakom, da naj bi pripovedovali okoli: "ko smo zaspali za trenutek, so prišli njegovi učenci in ukradli Jezusovo telo." Kako neumna laž! Prepričali niso s svojimi lažmi nikakor, farizeji so ravnali, kakor ravnajo še mnogi ljudje dandanes! Vidijo resnico, pa jo zametujejo, nečejo je priznati. Kljub vsem dokazom ostanejo v svoji trdovratnosti in zakrknjenosti. Gorje jim! Njihova nevera bo zapečatila njohovo pogubljenje.

Kar se tiče nas, prijatelji, verujmo iz celega srca, iz globočine duše. S sv. Tomažem vzkliknimo: "Moj gospod, in moj Bog!"

—o—

APOLOGETIKA.

Čudeži nekdaj in sedaj.

S spoznavanjem narave izginjajo tudi časi, v katerih so verovali v čudeže. Voz, ki se premika brez konja, čoln, ki plove proti deroči reki brez veslanja, žica, ki piše in govori, bi se zdela menihom "temnega, mračnjaškega" srednjega veka pravcati čudež. Nam je to nekaj vsakdanjega.

Odgovor: — Če bi se premikal voz brez vsake sile naprej, ali ko bi plul čoln brez veslanja edino na migljaj roke, bi bilo kaj takega še dandanes pravcati čudež.

Srednjeveški menihi bi se gotovo čudili, ko bi videli velikanski parnik, ko bi videli naše železniške stroje, kakor so se naši očetje in stari očetje čudili novim iznajdbam, kakor se še mi čudimo pri današnjih iznajdbah. Toda, prijatelj, bodi, prepričan, da bi naravno zvezo ravno tako hitro našli, kakor smo jo našli mi.

Zgodovina nam pripoveduje — — to, prijatelj, ti je gotovo znano — — da je srednjeveški menih iznašel smodnik. Vendar a **njegovi redovni sobratje** tega nikakor niso smatrali za kak čudež.

Učenjaki, možje vede in znanosti, praviš nadalje, ne verujejo v čudeže. Veda, znanost je čudeže zavrgla.

No, "veda, znanost" je že marsikaj "zavrgla." Kljub temu se pa dejstva niso nikakor spremenila.

Do pričetka 19. stoletja se je zdelo učenjakom nemogoče, da bi mogel pasti iz nebesnega svetovanja na zemljo kak kamen (meteor). O velikanskem meteoru, ki je padel l. 1751 na zemljo pri Zagrebu, in dunajski profesor Stuetz je pisal l. 1790: "Da bi bil ta kos železa padel iz neba, so morda pri takrat vladajoči nevednosti v naravoslovju i takrat učene glave vrjele. Dandanes bi bilo kaj takega neodpustljivo, to so bajke in pravlice." Iz mnogih mužejev so meteorje pometali vun, da bi se jim svet ne smejal.

L. 1790 padel je velik meteor v bližini mesta Juillac v Franciji. Tamošnji župan je poslal poročilo o tem dogodku s podpisi 300 prič na akademijo znanosti. Toda **gospodje "učenjaki"** so bili svoje učenosti preveč sigurni. Profesor Bertholon je rekel, ko je čital to poročilo, da treba obžalovati občino, ki ima takega župana. Kako žalostno je, je rekel, gledati na občino, ki potrjuje bajke z uradnimi poročili!

Učenjak A. Deluc je rekel: "Ko bi tak meteor padel pred me, bi sicer rekel, da sem to videl, vendar bi tega ne vrjel." Tudi Vaudin pravi, da je treba take "bajke" rajše zatajiti, kakor pa se z njimi pečati. Tako so mislili takratni učenjaki.

Dandanes kaj takega niti samo ne verujemo, ampak so zvezdoslovci celo preračunali, da se vrše taki dogodki — — padci meteorov — — na zemlji povprečno 700-krat na leto.

"Prevzetna, ošabna, napihnjena" učenost se je smejala ljudskim bajkam, norčevala se iz navadnega ljudstva, in vendar je imelo ljudstvo prav. Ravno tako ravnajo moderni brezverci. Naj si je čudež še tako dokazen, rekli bodo kakor francoska učenjaka: "Tudi če vidim, rajše tajim, kakor da bi vrjel." To pa ni hrepenenje po resnici!

UTRINKI.

Žensko ni za soditi po njeni zunanji lepoti; mnogo na zunaj lepih žensk je v veliko nesrečo svojih mož.

* * *

Denar zaslužen na lahek način nima pravega teka; tako gre kot pride.

* * *

Kadar si v potrebi in stiski, tedaj lahko izračunaš koliko prijateljev imaš.

* * *

Če bi advokati se brigali in skrbeli samo za svoje zadeve, bi v kratkem ne imeli kaj jesti.

* * *

Zapravljivih deklet se je za čuvati ker take so potem sigurno zapravljive žene.

* * *

Misli človek lahko kar hoče, toda mnogokrat pa povedati ne sme kar bi hotel.

* * *

Devet mož izmed vsakih desetih, ki ti pridejo stisniti desnico pridejo, ali, da bi jim posodil denar, ali pa, da bi ti kaj svetovali.

* * *

Ljudje, ki imajo velike knjižnice, imajo najmanj časa za čitanje.

* * *

Vsem ljudem še Bog ne naredi prav.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Sheboygan, Wis. — Dolgo sem pričakoval, da se bo kateri drugi oglasil iz naše naselbine, ter poročal, kako se nam še tukaj godi ob michiganskim jezeru. Zatorej dovolite meni g. urednik malo prostora v listu Edinosti, ker ga rad prebiram in čitam naj tudi kaj napišem zanj.

O delavskih razmerah danes ne bom poročal, pač pa bom o napredku naše slovenske župnije sv. Cirila in Metoda v preteklem letu 1922. Kakor se je že po časopisih čitalo, smo imeli zadnje leto velik bazar v korist naše šole, kateri je prinesel čistega dobička $8,913.37. Potem smo imeli za znižanje cerkvenega dolga in drugih dohodkov, ki znašajo $8,675.85. Toraj je slovenska fara sv. Cirila in Metoda v letu 1922. napredovala za $17,589.22. Kaj ne? Lahko smo ponosni in Bogu hvaležni, ki nam je dal tako misel in pa tudi slogo in edinost v kateri smo prišli do takega vspeha.

Pregovor pravi, dober pastir dobro skrbi za svojo čredo, tako skrbijo tudi naš častiti g. župnik za napredek župnije, zakar jim gre najlepša zahvala od strani faranov, enaka hvala tudi vsem darovalcem.

Ker je na banki še ne izplačanih not do 5.000.00 in vse kaže nato, da se bo cerkveni dolg znižal v letu 1923. za $10.000.00 potem je naša fara na trdni podlagi. Na tak napredek je lahko ponosna **vsaka slovenska** fara v Ameriki, najbolj pa Sheboyganska. Le tako naprej, to je nam zopet novi dokaz, kako veliko se da doseči, ako ima narod dobro voljo in ako v slogi in miru sodeluje s svojim župnikom.

Naj še nekaj omenim in odgovorim nekemu naprednemu rojaku, ki je pisal lansko leto v nekem protiverskem listu, (kar se rojaki še gotovo spominjajo) kaj da sta se pogovarjala sv. Ciril in Metod. Rojak piše, da jih je slišal, ko sta rekla da, bosta mogla svoje palice vzeti, ter ven iz Sheboygana mufati. Letos smo jih pa vsi slišali, ko sta se pogovarjala in sta rekla, da nikakor in nikakor midva ne moreva ven iz slovenske Sheboyganske naselbine mufati. Ker midva stojiva na skali, ki jo je sam Jezus Kristus postavil in rekel: "To je skala in na to skalo bom zidal svojo cerkev in vse peklenske moči jo ne bojo premagale."

Rad bi še nekaj napisal, pa se bojim, da bi g. urednik ne imel potrpljenja z mojo pisavo, in da bi ne spravil za boljše čase. Bom pa jenjal pa drugič kaj več.

Želim pa vsem katoličanom vesele velikonočne praznike. Listu Edinosti pa, da bi nas kmalu obiskal vsak dan!

Prijatelj napredka fare.

—o—

Calumet, Mich. — Pri nas imamo silno hudo zimo in veliko snega. V nedeljo 18. in v pondeljek 19. marca so divjali silni snežni viharji po tej okolici. Vaši listi so silno priljubljeni po tukajšni okolici zelo radi jih čitajo.

Ko je bil tukaj Vaš potovalni zastopnik in ko sva obiskala tukajšne Slovence se je nama pridružila in več dni marljivo pomagala vašemu zastopniku dobroznana Mrs. Mary Klobučar. Tako se je pridobilo veliko novih naročnikov. Le krepko naprej tudi po drugih naselbinah za te lepe liste.

Pozdrav vsem in z Bogom!

John Mušič, zastopnik.

—o—

Houston, Pa. — Iz naše naselbine so jako redki dopisi v našemu listu. Nihče se ne zdrami, da bi prijel za pero in kaj poročal iz naselbine, ko vendar ima vaš list lepo število naročnikov v naši naselbini. Čitajo ga pa jako radi in ravno zato, ker ga radi čitajo bi mogli razumeti, da naročniki po drugih naselbinah tudi radi berejo dopise iz drugih naselbin, zato bi se moralo večkrat kaj poročati mej svet iz naselbine.

Pred kratkim sem čital v glasilu KSKJ. iz te naselbine dopis. Jaz sem popolnoma njegovih misli. Dopisnik omenja, da naj bi se dobilo koga ki bi prišel mej nas to je slov. duhovnik, da bi se nam dalo priliko za opraviti velikonočno dolžnost. Res smo po malih naselbinah apuščeni **v tem oziru.** Lansko leto smo imeli toliko sreče, da je prišel mej nas duhovnik in nam dal tako priliko, da smo opravili svojo versko dolžnost.

Če bi bilo mej nami dovolj dobre volje saj mi bi lahko imeli svojo lastno faro v tej okolici. Tudi zdržali bi jo prav lahko. Če drugi narodi po enih krajih zdržijo svoje fare, ki jih je po številu manj kot nas, upam, da bi jo mi tudi. Zato idejo bi bilo silno dobro zdramiti tukajšje in malo energije bi bilo treba za stvar in bi se prav lepo izpeljala.

Pozdravljam vse čitatelje Edinosti, ter jim želim vesele velikonočne praznike!

M. T.

—o—

Oglesby, Ill. — Delavske razmere so sedaj pri nas zelo živahne, kar se tiče pa zaslužka je pa tako ena srednja stvar. Kdor ima po cementarnah boljša mesta in da že dolgo časa dela, ti še nekaj zaslužijo, a drugi pa se morajo zadovoljiti z navadno plačo, ki sega od $3. do $4. na dan, zadnje že bolj malo kdo zasluži, razven starih delavcev, ki so na boljših mestih.

S zanimanjem prebiram vaš list, ki se mi precej dopade, kar se tiče njegovega pisanja. Dopisnica iz Pittsburgha je prav korenito povedala divorskam v brk, ki se šopirijo s svojo umazano preteklostjo po glasilu narodne Jednote. Ne vem res kaj chicaška gospoda na Lawndale misli, da vlači take prismodarije v javnost. Koliko pohujšanja se bo s tem storilo. V resnici zaslužijo ljudje, ki so s tem pričeli vse graje. Še veliko premalo bičate lawndalske rdečkarje v svojem listu. Ti ljudje ne zaslužijo drugega kot poštenega kola, ko bi bili samo neumni naj bi bilo, ali oni so zraven **hudobni in to** na način, ki hočejo podreti v družinah ljubi mir, s tem, da širi ideje raznih divorsank po listu.

Tu se je mudil zadnji tečen vaš potovalni zastopnik Mr. Leo Mladich, ki je agitiral za vaše liste. Mr. Mladich je izvrsten možak in izboren agitator za katoliški tisk. Marsikaterega je temeljito prepričal, kako da je zaslepljen, ko sledi blaznim rdečkarjem. Takih mož bi bilo treba več in naši nasprotniki ne bi nosili svojih glav tako visoko, kakor so jih pričeli zadnje čase.

Sklepam svoj dopis in pozdravljam vse naročnike lista Edinosti.

J. K. naročnik Edinosti.

—o—

Detroit, Mich. — Cenjeno uredništvo: — Priloženo vam pošiljam zopet enega novega naročnika za list Edinost. Tekom te kampanje sem jih vam pridobil skupno 5 novih. Če je vsak izmed naših naročnikov naredil isto, upam, da v kratkem dobimo dnevnik. (Niso vsi tako aktivni! Op. ured.) Jaz mislim, da je za nas katoličane v resnici in odkrito povedano skoro sramotno, da nimamo svojega lastnega dnevnika. (Istih misli smo mi. In imeli bi ga prav lahko, ko bi se le vsak katoliški Slovenec zavedal svojih dolžnosti, do katoliškega tiska. Op. ured.) Katoličani bi vendar morali vedeti, da tisk je v današnjih dneh glavna sila, ki dela reklamo za prepričanje prav tako kot za razne trgovce in podjetnike. Ko vča-

(Dalje na 6. strani.)

VESELO ALELUJO

želimo vsem cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem, kakor tudi vsemu slavnemu slovenskemu občinstvu v Chicago in okolici!

SLOVENSKI JAVNOSTI V CHICAGO!

Naznanjam, da sem prejel v svojo trgovino veliko zalogo spomladanskih in poletnih oblek za dečke in deklice.

NEKAJ POSEBNEGA se vam nudi v naši trgovini pri spomladanskih in poletnih oblekah. V zalogi jih imamo v vseh velikostih za dečke od 7. leta do 16. leta starosti. Blago prvovrstno in trpežno. Naše cene so zmerne.

SPOMLADANSKE OBLEKE ZA DEČKE
prodajamo sedaj od $10.50 do $12.50.

V ZALOGI IMAMO tudi raznovrstne in raznobarvne obleke za deklice in dekleta.

NEKAJ POSEBNEGA imamo za dekleta, ki bodo šle k prvemu sv. Obhajilu in sv. Birmi. Krasne bele obleke, prodajamo po posebno ugodni ceni od $3.00 do $6.00.

V NAŠI TRGOVINI dobite tudi vsakovrstne klobuke za vaše deklice in dekleta za jako zmerne cene.

—: DALJE :—

IMAMO VELIKO ZALOGO vsakovrstnih srajc za može in fante in male dečke. Prazničnе svilene in cenejše, kakor tudi srajce za na delo.

RAZNOVRSTNE KAPE za dečke in fante, kot tudi za odraščene može dobite pri nas v vseh velikostih in kakovostih.

NOGAVICE za može, fante in otroke dobite pri nas vse vrste in v vseh velikostih po najzmernejših cenah.

ŽENSKE NOGAVICE svilene, mešane ali iz samega bombaža vseh vrst in kakovosti dobite v naši trgovini na izbero po najzmernejših cenah.

ŠIVILJE IN GOSPODINJE, ki si same delajo doma razne predmete, kot predpasnike, obleke za otroke, ali za sebe, dobe pri nas vsakovrstno, koteninasto, volneno, s svileno mešano ali popolnoma svileno blago po najnižjih cenah. Gospodinje šivilje pridite in oglejte si našo zalogo raznovrstnega blaga. V zalogi imamo vse, kar mora imeti pravi "DRY-GOODS STORE."

PRODAJAMO tudi vse druge različne predmete, ki spadajo v področje "DRY-GOODS" trgovine.

SLAVNEMU OBČINSTVU SE PRAV TOPLO PRIPOROČAMO V NAKLONJENOST!

Frank Banich

Največji slovenski "Dry-Goods" Store v Chicago

1902—4 W. 22nd Street, CHICAGO, ILL.

Naša trgovina je odprta vsak večer razven srede in petka večer. Ob nedeljah imamo odprto dopoldne.

Za veliko noč.

Naznanjamo, da smo prejeli letos izvanredno veliko spomladanskega oblačilnega blaga, kakor obleke za deklice, bele in druge. Prodajamo letos tudi obleke za fante, volnene, velikost 5 do 16 let. Pridite si ogledati.

Prva Slovenska trgovina oblačilnega blaga,
JOHN GOTTLIEB,
1821 W. 22nd St. — — — — CHICAGO, ILL.
Na starem prostoru.

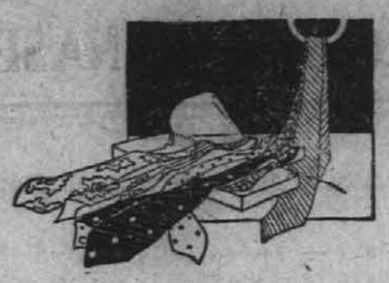

ANTON
SLOVENS

2236 — So. Wood Street,

Cigare, mehke pijače in sladščice [illegible] razpolago

Obenem voščim tem potom vsem [illegible] zadovoljne Velikonočne praznike.

VSEM SE PRIPOR[illegible]

VESELO ALELUJO

vsem mojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem!

JOSEPH PERKO

SLOVENSKA TRGOVINA S ČREVLJI

2101 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem prejel v svojo trgovino te dni bogato zalogo novih črevljev sliperjev itd. za spomladno in poletno sezono.

Kadar se boste odločili kupiti nove črevlje ne pozabite na mojo trgovino!

Dobro blago za zmerno ceno in zadovoljiti moje odjemalce je moje GESLO!

VESELO ALELUJO

želim vsem svojim prijateljem, znancem in vsemu slavnemu slovenskemu občinstvu!

JOHN HOWARD

EXPRESSMAN — COAL — WOOD — MOVING

1844 West 22nd Place, Chicago, Ill

Phone: Canal 5889.

Se priporočam slavnemu občinstvu za vsakovrstno prevažanje kot v času selitve za prevoz pohištva, ali kadar potrebujete premog ali dry pokličite mene in pripeljal vam bom naročeno na dom. Kadar me potrebujete pokličite me na telefon!

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELI

ANDREW BATISTTIG

General Contractor and Builder

1903 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Tel. Roosevelt 8766.

Se priporočam rojakom za vsa stavbinska dela. Zidam nove hiše in izvršujem druga dela. Popravljam tudi hiše in vse kar spada v mojo obrt. Vsem se toplo priporočam!

JOHN FABJAN

SLOVENSKI KROJAČ

1932 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Voščim tem potom vesele in zadovoljne Velikonočne praznike mojim odjemalcem, prijateljem in znancem!

STEVE GYURA

1657 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Vošči tem potom vsem odjemalcem, ter vsemu slovenskemu občinstvu vesele Velikonočne praznike!

Obenem priporoča slovenskim gospodinjam svojo mesnico, kjer ima na prodaj vedno sveže meso in domače klobase.

MOHOR MLADIČ

Prodaja hiše in zemljišča — Zavaruje proti ognju in vsem poškodbam — Opravlja notarska dela — Pošilja denar v staro domovino.

1334 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Se priporoča v naklonjenost in obenem vošči cenjenemu občinstvu vesele in zadovoljne Velikonočne praznike!

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELI

FRANK TOMAŽICH

SLOVENSKA GROCERIJA

1858 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Se priporoča s svojo grocerijsko prodajalno, ki je založena vedno z najboljšem blagom vsem slovenskim in hrvatskim gospodinjam!

VESELO ALELUJO

vošči vsemu cenjenemu občinstvu v Chicago in po celi Ameriki

JOHN JERICH

JAVNI NOTAR

1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Kadar imate za napraviti kaka notarska dela, affidavite za dobavo vaših domačih iz starega kraja, kupne pogodbe za tu in stari kraj pridite k meni, da vam pomagam v zadevah.

VESELO ALELUJO!

vočši in želi vsem cenjenim naročnikom, prijateljem in znancem, zlasti pa lokalnim zastopnikom in dobrotnikom katoliškega tiska po naselbinah širom Amerike.

LEO MLADICH

Glavni in potovalni zastopnik listov Edinosti, Ave Maria in Glasnika P. S. J.

VESELO A

VOŠČIM VSEM [illegible]
ODJEMALCEM [illegible]
IN ZN[illegible]

Obenem pripo[illegible] gospodinjam v Chi[illegible] derno, dobro urejen[illegible] te vedno najboljše, [illegible] Zlasti pa imam ve[illegible] ma narejene Kra[illegible] klobase narejene po[illegible]

VSEM SE NAJTO[illegible]

M A
K R E M
Slovensk

1912 W. 22nd ST.

Telephone:

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

želi vsem odjemalcem in vsemu slovenskemu občinstvu

FIDELITY ELECTRIC SHOP

2049 — West 22nd Street, Chicago, Ill.

F. SCHONTA, lastnik.

Se priporoča občinstvu s svojo trgovino raznovrstnih električnih potrebščin. Napeljujem v stanovanja električno razsvetljavo. Moje delo je jamčeno. Naše cene so zmerne in zadovoljive!

ROJAKI NE POZABITE NA GESLO: SVOJI K SVOJIM!

ANDREW

EDINI SLOVENSKI [illegible]

1844 — West 22nd Place

Ph[illegible]

Rojakom sem vedno na razpolago z [illegible] pogrebe imam posebne avto[illegible] vsako uro in čas. Vsem [illegible]

Obenem voščim cenjenemu obč[illegible] konoč[illegible]

ON VAČIČ
ENSKI STILNA

Chicago, Ill.

...ia je cenjenih gostom vedno na ...im odjemalcem najveselejše in

...AKLONJENOST!

VESELO ALELUJO
VSEM ODJEMALCEM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM!

KUKMAN'S BROS.
GROCERIJA IN MESNICA

2270 — Blue Island Avenue, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 0120

Obenem priporočam rojakom v Chicago in okolici svojo dobro urejeno mesnico. Prave kranjske domače klobase imam vedno na prodaj.

Prodajam tudi premog in istega nadom pripeljem po najnižji ceni. Kadar potrebujete premoga pokličite me na telefon. Prodajam tudi peči za trdi in mehki premog. Se občinstvu najtopleje priporočam.

O ALELUJO

SEM IM CENJENIM
LCEM IJATELJEM
N ZN M!

pripo vsem slovenskim
v Chic okolici svojo mo-
urejen nico v kateri dobi-
oljše, rstno sveže meso.
m ved logi izvrstne do-
Kran rvave in mesene
ene po krajskem načinu.

AJTOP PRIPOROČAM!

AT H
MESEC
sk mesnica

T. CHICAGO, ILL.

hone: l 6319.

GENERAL FURNITURE CO.
1807—15 Loomis Street, Chicago, Ill.

Se priporočamo Slovencem pri kupovanju pohištva. Prodajam pohištvo tudi na mesečne obroke. Vsak torek, četrtek in soboto imamo odprto trgovino zvečer.

VESELO ALELUJO
Vošči in želi vsem prijateljem, znancem in vsem rojakom Slovencem in bratom Hrvatom

DR. JOSEPH E. URSICH
SLOVENSKI ZDRAVNIK IN KIRURG
1901 West 22nd Street, Chicago, Ill.
Phone: Canal 4918.

Vesele Velikonočne praznike želi vsem svojim odjemalcem prijateljem in znancem

JOHN VIDMAR
SLOVENSKI GOSTILNIČAR
2346 Blue Island Avenue, Chicago, Ill.
Se priporoča vsem Slovencem in bratom Hrvatom v naklonjenost!

JOHN ZLATOREPEC
MEHKE PIJAČE IN CIGARE
2304 Blue Island Avenue, Chicago, Ill

Vošči vsem rojakom Slovencem vesele Velikonočne praznike in se jim obenem priporoča v naklonjenost!

VESELO ALELUJO!
želi vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem

JOHN VRAŠIČ
SLOVENSKA TRGOVINA S ČREVLJI
2057 West 22nd Street, Chicago, Ill.

V njegovi trgovini dobite vedno dobre trpežne čevlje. On tudi popravlja vsa čevljarska dela z modernimi stroji. Se toplo priporoča vsem v naklonjenost!

JOHN ŠTAYER
SLOVENSKI GROCERIST
1952 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Vošči tem potom vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem vesele in zadovoljne Velikonočne praznike. Obenem priporoča slovenskim gospodinjam svojo dobro urejeno grocerijsko prodajalno!

VESELE IN ZADOVOLJNE VELIKONOČNE PRAZNIKE
želi širom Amerike cenjenim pošiljateljem denarja v staro domovino.

BANČNI ODDELEK "EDINOSTI"
ZANESLJIVA POŠILJALNICA DENARJA
1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
vošči in želi vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem

John Kosmach

SLOVENSKA TRGOVINA Z ŽELEZNINO

1804 West 22nd Street, Chicago, Lll.

Tephone: Canal 0490.

Rojakom Slovencem priporočam svojo dobro urejeno trgovino s železnino. Pomlad je tu, ko boste zopet dali prebarvati svoja domovja odzunaj in znotraj. Za vsako tako delo se vam priporočam. Barvam hiše, lepim stenski papir, popravljam hiše in sprejemam vsa mizarska in tesarska dela. V zalogi imam vsakovrstno železnino, kakor tudi najboljše barve za barvanje hiš in vsakovrstne varniše.

VSEM SE NAJTOPLEJE PRIPOROČAM!

SLOVENSKA — HRVATSKA MLEKARNA

FRANK GRILL

1818 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Telephone: Canal 6027.

Voščim tem potom vsem mojim cenjenim odjemalcem in odjemalkam vesele in zadovoljne Velikonočne praznike!

Obenem se priporočam slavnemu slovenskemu in hrvatskemu občinstvu še v nadaljno naklonjenost.

Razvažam mleko po hišah vsak dan redno in točno.

Kdor poizkusi enkrat naše mleko, ta je naš stalni odjemalec!

REW AVACH
SKI NIK V CHICAGO

Chicago, Ill.

Phone: 5889.

o z ... o priliki krstij, ženitovanj itd. Za
avtom razpolago sem občinstvu
Vsem ročam v naklonjenost
občin esele in zadovoljne Veli-
onočne ke!

VESELO ALELUJO
VOŠČI IN ŽELI SLAVNEMU SLOVENSKEMU OBČINSTVU

MRS. HELENA KUŠAR

Ice Cream Parlor — Confectionary — Mehke pijače — Raznovrstne cigare — cigarete — tobak. In raznovrstne šolske potrebščine.

1847 — West 22nd Street, Chicago, Ill.

Zlasti se priporočam slovenskim društvam o priliki prireditev za sodo, sladoled in smodke.

Mister vi editar,
kaj je nek z vami,
da ga tak špilate
tukej med nami.

Kolko že kozlov ste
vi nastrelili,
De b se že enkrat
vendar zmodrili.

Navke dajav sem vam
tolkrat tak lepe,
pa kaj, ko oči so vam
vaše tak slepe.

Vsaka beseda je
bob le ob steno,
vse je glih, če povem
sto al pa eno.

Nikdar pobolšal se
oni ne bojo,
Trmo imajo pač
krašovsko svojo.

Zdaj pa per gmah vas bom
pustu jaz, Pavle,
naj pa še drugi kdo
čez vas zabavle.

šimfate zmirej čez
Zeksarja ata,
ko vendar tak brumna so
dušica zlata.

Čez vero če pišejo,
kaj vam to mari,
saj bo dva tavženta
dal svoji fari.

Žiher zato pa zdej
zmirjajo Boga,
in vse, kar je svetga, kaj
briga to koga?

Jožet Zavertnek tud
gmaha ne daste
same že grimasti
pleša mu raste.

Tolko za delavce
on je že sturu,
kaj komu mar, če je
že tolk jeh za furu.

Srca jim vniču je,
varžete spraznu,
kapitalist da ne ratal bi,
vaču je paznu.

Kolkrat na delavšk že
piv ga je zdravje,
rejvež navleku se
ga je po kravje.

Zajček pred vami tud
mira ga nima.

Revež uhati že
žalosti hira.

Zmirej belj kumern je
tam v Proletarci
ker se ne dajo več
farbati jarci.

Žulje vsi svoje so
v varžete skrili,
Zajčkom puste ne več,
de b jeh skubili.

Micka in Zvonkec sta
tud mučenika,
jezik vaš špičasti
zmirej jih špika.

V voz sta se vpregla pač
samga hudiča
ki reveža vboga zdej
strašno le biča

Delati morta, kar
Lucifer ukaže.
Kaj čuda če "flika" njih
tak grdo se laže —

Naše divorske oj,
duše deviške!
srote pred vami so
pač mučeniške.

Turki, cigani vsi
tud tak živijo,
biti ciganke tud
one želijo.

Njih je poroka le:
"Nomine patre,
Micka pa vzemi ga
za ene kvatre!"

To je moderno in
nobel je tudi,
kaj če poštenim vsem
to se pa studi?!

Če so miljonski fond
v Lawndel talali,
varžate prazne si
ž njim zaflikali.

kaj vam to mari je,
to, mi povejte,
mar se vsem backom, ki
dali so, smejte!

Pa naj še enkrat jim
dajo, prismode,
dolgo brez novga tak
fonda ne bode.

Kar so stalali so
vse že zapili,
novga bi toraj spet
radi dobili.

Zdej pa za pirhe jim
voščim le to-le:
naj za naprej bojo
boljše zmir volje.

Per gmah nej puste nam
vse socijaliste —
vsaj to med nami le
smrdljive so gliste.

Vam naročniki pa
srečne potice!
Dosti kolačev in
zdrave ledvice!

Peli da dostikrat še
bi Alelujo!
Srečni in zdravi, ker
to je za mujo!

Vsi pa veseli mi
bratje bodimo!
"Oj živio, Edinost!" mi
vsi zakričimo!

—o—

Ko bi ljudje ne mrli in se voli
ne drli, bi svet podrli.

RAZNOTEROSTI

Narod, ki ne pozna prehlada.

Narod, ki ne ve za prehlad, so Eskimi, torej ljudje, ki žive v najmrzlejših pokrajinah zemlje. Za to srečo se ima Eskimo zahvaliti svoji obleki, ki je tako ohlapna, da mu vedno sveži zrak obliva telo. To Eskima tako utrjuje, da mu noben mraz ne škoduje. Dojenčkov sploh ne zavijajo, ampak jih nosijo matere gole v kapuci svojega kožuha. Veliko pažnjo posvečajo Eskimi svoji obutvi, ki je edina na svetu v resnici nepremočljiva. Svoje škornje izdelujejo iz kože morskega psa, ki jo ohranijo mehko z žvečenjem. In sicer je to ženski posel. Prva dolžnost žene je zjutraj, da dobro prežveči moževe škornje. In tu je druga dobra stvar, ki je imajo Eskimi pred drugimi narodi: zdrave in močne zobe. Z neprestanim vdihavanjem mrzlega zraka in z vedno vajo zob v žvečenju si ohranjujejo Eskimi do smrti izborne, zdrave zobe. Zobobola in zobne gnilobe Eskimi ne pozna. — Nogavice izdeluje Eskimo iz kože severnega jelena in sicer tako, da pride dlaka na notranjo stran. Nogavice in škornje obesijo zvečer nad oljno svetilko, da se posuše. Razen tega ohranja Eskimu zdravje snežnica, ki je mnogo pije.

—o—

Odkritje Minosovega groba na Kreti.

Čuden slučaj je hotel, da so skoraj istočasno kakor Tutankhamenov grob v Egiptu v Knosu na Kreti odkrili grob kralja Minosa. Tudi tu je vodil raziskavanja Angež: sir Arthur Evans. Kultura dobe Minoanov je sicer nekoliko starejša nego Tutankhamenova, vendar sta se obe kulturi dolgo razvijali vzporedno in mnogokdaj prišli v medsebojni stik. O tem predmetu je Georg Glasgows napisal poljudno poročilo pod naslovom "The Minoans." Delo, ki bo ilustrirano, izide v kratkem.

—o—

Brzojavna zveza z Japonsko, Angleška družba "Great Northern Telegraph Company."

Ta družba otvori te dni direktno brzojavno zvezo med Vladivostokom in Japonsko. Meseca marca 1922. se je otvorila brzojavna proga Petrograd—Peking in brzojavke za Japonsko so šle preko Kiachte in Pekinga v Schanghai. Sedaj so uredili progo Blagovješčensk-Vladivostok, s čimer je omogočena neposredna brzojavna zveza z Japonsko.

Modne norosti.

London in Pariz uvajata novo modo. Kakor so modni norci in norice predlanskim nosili s seboj pse in lani mačke, tako so začeli sedaj nositi — kače. Najbolj so v rabi male, živo pisane afriške kače, katerim preje odstranijo strupene žleze. V Londonu je neki trgovec otvoril veliko trgovino s temi kačami, ki jih dobiva iz Afrike po dvakrat na mesec.

—o—

11.000 ljudi iskalo otroka.

Nekemu tovarnarju na Angleškem se je izgubil dveletni otrok, katerega so nato iskali vsi zaposlenci tovarne enajst tisoč po številu. Tri dni in noči so ga iskali po vsej okolici, a ga končno našli prav blizu tovarne v železniškem vagonu. Vsakdo bi si ne mogel dovoliti 11.000 iskalcev.

—o—

Za javne varnosti in nravnosti v Italiji.

Glavni ravnatelj za javno varnost v Italiji general De Bono je vsem prefektom poslal okrožnico, v kateri jih poziva, naj z vso strogostjo izvršujejo zakonske določbe za javno varnost in javno nravnost. Vse nenravne slike in spisi morajo izginiti iz trgovin in se zapleniti.

—o—

Posledice kurjavé z oljem na ladjah. Odkar vedno številnejše ladije kurijo z oljem, so se pokazale ob morskih obalih zelo neprijetne posledice. Morje je tako onesnaženo, da se ponekod ni več mogoče kopati. Zlasti pa trpe vsled oljnate površine morske ptice. Tem se vsled umazanega olja sprime perje, da ne morejo več vzleteti, vsled česar poginejo. Morje vedno prinaša na obal polno takih mrtvih ptic. Na Angleškem so s 1. januarjem uvedli zakon, ki pod kaznijo prepoveduje ladjam, da bi v zalivih, ob obalah ali rekah izpuščale olje.

—o—

Ljudi poznaš na semnju, ne v cerkvi.

IZ SLOV NASELBIN

(Nadaljevanje s 3. strani.)

sih gledam in premišljujem, kako rapidno so zadnja leta rastli naši nasprotniki s svojim jednotami in drugače, vidim vzrok za njihov napredek edino v tem, ker imajo močan tisk, s katerim agitirajo po naselbinah mej narodom. Mi pa se bojimo dati kak dolarček za katoliški tisk, ko je vendar glavno orožje današnjih dni.

Ker ne poznamo dobro pravih sredstev, s katerimi bi lahko vspevali v tem slučaju, zato nikamor ne pridemo naprej, ne z našimi društvami in ne drugače. Žalostno je to, a resnično. Jaz apeliram na vse naročnike tega lista, da nekoliko premislijo o tem, pomislite nekoliko o zadevi, ki se vas tiče. Ako je vam kaj za vaše katoliško prepričanje, potem veste kaj je vaša dolžnost. Ne samo gledati kako nekateri delajo, ampak vaša dolžnost je da tudi sami primete za delo in delate za napredek svojega lastnega prepričanja. Le na ta način se bo med nami pojavil vspeh — drugače zastonj čakamo na njega!

Voščim vsem čitateljem tega lista vesele velikonočne praznike in veselo Alelujo!

A. Kotar.

—o—

Chicago, Ill. — Vspored naših pobožnosti velikega tedna je: V četrtek sveta maša ob osmi uri s skupnim sv. obhajilom vseh faranov, ki le morejo priti. Sv. obhajilo se bo dalo tudi ob pol sedmih zjutraj. — Po sv. maši prenos sv. R. Telesa k oltarju Presv. Srca. Otroci celi dan opravljajo ure molitve pred sv. Reš. Telesom .— Zvečer ob pol osmih skupna ura molitve in kratka pridiga. —

— Veliki petek se začne pobožnost ob osmi uri. — Ob treh popodne križev pot. Zvečer ob pol osmih **zadnja postna** pridiga.

— Veliko soboto se začne služba božja ob 7 uri. Blagoslov ognja, velikonočne sveče, krstne vode in sveta maša. — Vsaka hiša si naj preskrbi nove blagoslovljene vode. — Popoldne ob 2., 3., 4. in 5. blagoslov velikonočnih jedil. — Ob osmih zvečer pobožnost vstajenja Gospodovega s slovesno procesijo.

— V nedeljo vse sv. maše kakor navadno. Zadnja slovesna. — Pri vseh sv. mašah se bo pobirala Velikonočna kolekta, za katero je dobil vsak faran kovertico. Kdor je ne bi po pomoti dobil, naj jo vzame pri vratih.

— Veliki četrtek ne pozabite opraviti vsaj uro molitve. Ženske, ki ste doma, pridite čez dan. Vsi ostali pridite zvečer k skupni uri. — Enako veliki petek naj ne bo katoliškega Slovenca, ki bi ne prišel dat čast sv. križu!

—Za veliki četrtek prosimo cvetlic, ne za veliki petek, ker pravzaprav bi veliki petek nobene luči in nebenih cvetlic ne smelo biti v cerkvi v znamenje žalosti. Zato, prosim, prinesite cvetlice že v sredo popoldne, najkasneje v četrtek zjutraj. Vsakdo, ki daruje rože ali denar, naj gotovo da svoje ime, da mu to napišemo na njegovo kartico.

Župnik.

Ne trpite vsled
Revmatizma, živčnega trganja, bolečin v prsih, otrplih mišic
Vdrgnite
PAIN-EXPELLER
na bolečo površino, da boste začutili žarenje, in udobna, pomirljiva pomoč bo sledila. Pristni **Pain-Expeller** nosi SIDRO varstveno znamko.

POZOR ROJAKI!

Za one kateri nameravajo kupiti svoje domovanje, se jim sedaj nudi lepa prilika.

Na prodaj imam 4 lepe hiše in sicer v bližini Slovenske cerkve, 2 zidane in 2 lesene hiše, vse v najboljšem stanu. Cene zelo nizzke.

Kdor namerava kupiti sedaj hišo, naj se oglasi pri meni.

Martin Laurich
1900 West 22nd Place, CHICAGO, ILL.
Phone: Canal 5777.

LUCKY STRIKE CIGARETTE
Najboljše CIGARETE

SLOVEČI UMETNIŠKI FOTOGRAFIST
Nemeček
1439 W. 18th Street
IZDELUJE NAJBOLJŠE SLIKE!
SVOJ POKLIC VRŠI ŽE S 30-LETNO IZKUŠNJO!

KUHINJSKO POHIŠTVO.

Zopet smo pripravljeni ni Vam postreči z najboljšim kuhinjskim pohištvom. Vsem se najtopleje priporočamo pri nakupovanju kuhinjskih potrebščin. V zalogi imam vsakovrstne kozarce, kotljev, krožnikov, skled, žlic in vilic in sploh vse, kar potrebujete v Vaših kuhinjah. Naše blago je vedno zanesljivo in po najnižji ceni. Ako potrebujete kaj takega pohištva obrnite se na našega **Mr. Joseph Kamen,** kateri je Vam vedno na razpolago s postrežbo in z njim se lahko pomenite v Vašem lastnem jeziku.

BENJ. EICHHOLZER
527 MAIN STREET, FOREST CITY, PA.

Veselo Alelujo

VSEM CENJENIM DELNIČARJEM (KAM) IN VSEMU SLAVNEMU OBČINSTVU!

POZOR! POZOR!

KJE MNOGI HRANIJO DENAR?

Ali ne v stavbinskem in posojilnem društvu "Slovenski Dom"? Pa zakaj? Zato, ker vedo, da je to prvo in najstarejše in tudi najmočnejše slovensko društvo te vrste v Chicago.

Uradniki in direktorji so hišni posestniki. Oni jamčijo varnost in sigurnost hranilnih vlog z vsem svojim premoženjem. Društvo posojuje denar po 6% na prve hipoteke (mortgages). Delnice izdaja v treh oddelkih: oddelek A. so po 25 centov. Oddelek B. po 12 in pol centov in oddelek C. po $75.00. Zadnje se plačajo samo enkrat in iztečejo približno v 5 letih. 59. nova serija bo izdana prihodnji torek večer dne 3. aprila t. l. Vsi oni, ki hočejo vzeti nove delnice, naj se oglasijo v Cerkveni dvorani.

Društveno premoženje $270,000..00.

URADNIKI:

Frank Grill, predsednik. Joseph Zupančič, tajnik 1824 West. 22nd Place.
Louis Duller, podpredsednik. John Terselich, blagajnik.

POMOŽNA TAJNIKA:

Anton Kremesec. John Petrovčič, ml.

NADZORNIKI:

Anton Gregorich, Frank Kozjek,
Louis Bobich, Andrew Glavach,
Peter Prah, Max Omerzel.

Jablonski Bros.

SLOVENSKI FOTOGRAFIST

Se priporoča rojakom Slovencem za vse prilike. Kadar hočete imeti dobre, fino narejene slike, pojdite k njemu in on Vam napravi najfinejše slike, ker je strokovnjak v svoji obrti. On je dobro znan Slovencem s svojo obrtjo.

Svoje studio ima na: 6122 St. Clair Avenue.
na: 2303 Profesor Street.
na: 4203 Pearl Street.

CLEVELAND, OHIO.

Vsem rojakom Slovencem vošči vesele velikonočne praznike!

VESELO ALELUJO

želi vsem svojim odjemalcem, prijateljem in znancem!

Frank Kužnik

Trgovina z mešanim blagom in obuvali.

3525 E. 81st Street, Cleveland, Ohio.

Naznanjam vsem svojim odjemalcem, da sem dobil v zalogo vsakovrstne obleke za deklice.

V moji trgovini s črevlji si kupite lahko vsakovrstno obuvalo za može, žene, fante, dekleta, in vaše otroke, za praznike in delavnik.

Moje geslo je dobro blago za zmerno ceno!

Jerič's Furniture

Spomlad se bliža in Vi boste prebarvali svoje hiše. Za barvanje boste potrebovali dobre barve in raznih varnišev itd. Te boste dobili najboljše v moje trgovini.

Poleg tega pa prodajam tudi vsakovrstno pohištvo, kot peči, kuhinjsko posodo in različno drugo pohištvo. Pridite in oglejte si blago v moji trgovini.

Obenem voščim vsem mojim dosedanjim odjemalcem, prijateljem in znancem vesele Velikonočne praznike!

JOSEPH JERIČ
HARDWARE AND FURNITURE

3611 E. 81st Street Cleveland, Ohio.

Telephone: Union 102 — J.

Vesele Velikonočne praznike voščim vsem svojim odjemalcem in prijateljem!

JOHN GORNIK
SLOVENSKA KROJAČNICA

6217 St. Clair ave. Cleveland, O.

Se priporočam v naklonjenost!

JOHN SMEREKAR

Priporočam svojo trgovino z kuhinjsko opravo. Imam v zalogi tudi veliko slovenskih in angleških mašnih knjig, rožnevence,, kipe in druge predmete.

6112 St. Clair Avenue.
CLEVELAND, OHIO.

VOŠČIM VSEM VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

Se priporoča

FRANK MERVAR
Čistilnica oblek

5921 Bonna Ave. Cleveland, Ohio.

NATIONAL DRUG STORE
SLOVENSKA LEKARNA

Se priporoča rojakom Slovencem!

B. S. BARRETT
Cor. St. Clair & 61st Street,
CLEVELAND, OHIO.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VSEM PRIJATELJEM IN ODJEMALCEM!

KADAR se Vam pripeti kaka nezgoda v Vaši hiši, imate bolnika za v bolnico, se pripeti nesreča, poslužite se mojega podjetja vsaki čas.

IMAM najbolje pripravé in dolgoletne skušnje.

MOJE geslo je edino, da vršim v to spadajoča dela, imam najmodernejše avtomobile za prevažanje bolnikov imam posebne ambulance in posebne invalid avtomobile.

ANTON GRDINA
Pogrebnik

1053 East 62nd St. Cleveland, Ohio.

NADALJE

KADAR potrebujete pohištva, se ženite ali selite pridite v našo prodajalno, pri nas dobite na izbiro vse kar v hiši potrebujete, naša prodajalna obstoji že 20 let in poslujemo v zadovoljnost naših odjemalcev.

ONI, ki rad. poslušajo muziko, naznanjamo, da smo dobili agencijo za najboljše vrste "Victrolas" in Record (gramofone in plošče) v naši podružnici 18526 St. Clair Avenue.

Glavna prodajalna 6019 in podružnica 18526 St. Clair Ave.

Lastniki: GRDINA, JAKŠIČ, KREMŽAR.

IGNAC SLAPNIK
SLOVENSKI VRTNAR

6120 — St. Clair Ave.
CLEVELAND, OHIO.

Telephone:
Randolph 4559.
Princeton 2883 W.

VESELO ALELUJO!

Želim vsem mojim starem odjemalcem in se priporočam tudi novim. Delo lično — cene zmerne!

JOHN GABRENJA
SLOVENSKI ČEVLJAR.

1026 — E. 63 St.
CLEVELAND, OHIO.

VOŠČIM VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

vsem svojim odjemalcem in prijateljem!

Se priporočam za obilen obisk!

ANTON ANŽLOVAR
6202 — St. Clair Avenue.
CLEVELAND, O.

Vesele praznike želim vsem naročnikom "Ave Maria, "Edinosti" in "Glasnika P. S. J."!

FRANK SUHADOLNIK
zastopnik vseh treh listov.,

6107 St. Clair Avenue,
CLEVELAND, OHIO.

FRANK MATJAŠIČ
GROCERY AND CONFECTIONARY

1115 Norwood Rd. Cleveland, Ohio.

Vošči tem potom vesele Velikonočne praznike vsem odjemalcem in se jim priporoča še v nadaljno naklonjenost!

VOŠČIM MOJIM ODJEMALCEM VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

IN SE PRIPOROČAM ŠE V NADALJNO NAKLONJENOST!

JOSEPH ŠTAMFEL

6129 — St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

PERME ELECTRIC CO.

6303 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Prevzamem vsake vrste električne dela, kakor tudi imam v zalogi vsakovrstne električne priprave.

Voščimo vsem vesele praznike!

Naznanjamo mladim dekletam, da smo dobili v zalogo krasne obleke za ženitovanje. Kakor tudi vsakovrstnih klobukov.

GRDINA'S SHOPPE
6111 — St. Clair Ave.
CLEVELAND, OHIO.

Phone: Randolph 4127

GRDINA HARDWARE CO.

Auto and Electrical
Supplies House
Furnishings.

6127 — St. Clair Avenue.
CLEVELAND, O.

SLOVENSKA TRGOVINA Z OBUVALOM IN DRUGIM MEŠANIM BLAGOM.

Moja trgovina je znana vsakemu Slovencu v Newburgu in okolici. Na izbero imam vsakovrstno blago, karkoli si kdo poželi.

Voščim Vam vsem vesele praznike!

JAKOB JANCHAR
3600 — E. 81 St.
CLEVELAND, OHIO.

Voščim Vam vesele Velikonočne praznike!

Imam v zalogi cigare, Ice Cream in šolske potrebščine.

IGNAC STEPEC
1225 Norwood Rd. Cleveland, O.

VESELO ALELUJO VSEM ROJAKOM!

FRANK GABRENJA
6630 — St. Clair Avenue.
CLEVELAND, O.

Slovenski trgovec z obuvali!

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

B. B. LEUSTIG
6424 — St. Clair Ave.
CLEVELAND, OHIO.

NAZNANJAM OBČINSTVU

da bom imel odsedaj naprej dve trgovine s železnino:
PRVA TRGOVINA je na: 6009 — Waterloo Road.
DRUGA TRGOVINA je na: 617 — East 140 Street

Novo trgovino sem odprl radi tega, da bodo imeli moji cenjeni odjemalci več prilike. Kadarkoli se nahajate v bližini mojih trgovin ste uljudno vabljeni, da pridete v trgovino in se ogledate naše zaloge, da boste vedeli, kadar boste potrebovali sličnih stvari, kam iti, da jih boste dobili.

Vsem rojakom Slovencem voščim vesele praznike in veselo Alelujo!

JIM ŠEPEC
6009 — Waterloo Rd.
617 — E. 140th Street.
CLEVELAND, OHIO.

PRVA SLOVENSKA TRGOVINA Z OBUVALI

Naša trgovina posluje že svojih 25 let v veliko zadovoljnost vseh cenjenih odjemalcev.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem prejel v svojo zalogo najnovejše moške, ženske in otroške sliperje, ki so napravljene po najnovejši modi.

Obenem voščim in želim tem potom vsem mojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem vesele Velikonočne praznike, ter se vsem priporočam še v nadaljno naklonjenost in obisk!

FRANK SUHADOLNIK
TRGOVEC Z OBUVALI

6107 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.

TRGOVINA ZA ŽENSKE OBLEKE

V naših novih prostorih dobite sedaj najfinejše blago na jarde, kakor tudi že storjene obleke v vseh velikostih za male in velike postave po jako zmernih cenah.

Pridite in oglejte si naše zaloge ter se sami prepričajte, da je resnica, kar trdimo.

Vsem Slovenkam in Slovencem voščimo vesele Velikonočne praznike!

A. Gubanc

16725 Waterloo Road Cleveland, Ohio.

ČRNA SMRT

Spisal
FR. Ks. Meško.

Danes se je zgodilo zadnje.

Možje, sklonjeni nad svojo žrtvijo, so komaj slišali glas gvardijanov; mnogi niti ne. Razumel ga ni skoro nihče. Stopiti je moral med nje, v stran jih je moral suvati, v obraz jim kričati, da v cerkvi morijo nedolžnega človeka. Šele polagoma so ga umeli, so se nekoliko iztreznili in so odstopili.

Čevljar je ležal na tlaku z zaprtimi očmi, ves krvav po licih. Ni s ebranil, ni preklinjal, nikomur ni ničesar očital, kakor niti vedel ne bi, kaj se z njim godi. Le vzdihoval je še venomer, s tihim glasom in v presledkih, ker mu je dih zazstajal.

"Meni gorje in vam gorje! — Torej je Bog res umrl? . . . O gorje!"

"Pomagaj mi, da nesrečneža ponesemo v samostan. Vsi pa, ki ste se tako neusmiljeno zoper njega pregrešili, prosite Boga, da bi bil z vami bolj usmiljen."

Še tisti večer je starec umrl v celici za samostanske bolnike.

Ko mu je gvardijan zatisnil oči, ga je prepustil oskrbi sobratov in služabnikov. Sam pa je šel s počasnimi koraki v cerkev. Pred oltarjem se je zrušil na trdi, od vlage mokri kamen; široko je razprostrl roke k molitvi.

"Miserere nostri, Domine, secundum magnam misericordiam tuam . . . Usmili se nas, o Gospod, po velikem svojem usmiljenju . . ."

A že po prvih besedah, je bolest, dolgo s silo zadržana, premagala o ddela, bdenja in težkih udarcev zadnjih mesecev izmučeno telo: pričeta molitev se mu je zlila v krčevito, sočutja in usmiljenja polno ihtenje.

"Kdaj, o Gospod, se milostno ozreš na slabe naše molitve in na revno ljudstvo? Prizanesi mu, prizanesi! Ali ne vidiš, da podivja in zblazni ob strašni tvoji šibi? — Mene vzemi, o Gospod! Nepotreben hlapec sem! Vse sobrate, kar jih še živi in dela, ti darujem. Vzemi nas za dar in za odkupnino, a ubogega naroda se usmili . . ."

Tih mir je plaval po cerkvi. Zdelo se je, da ne ve več ona in se ne spominja Bog, kako je pred malo urami v nji divjala strašna ljudska strast. Pokojno, mehko je gorela večna luč; mirno je obsevala z rdečkastim sojem visoki oltar in v njem dragoceni, blesteči tabernakelj . . . Vse naokoli je molčalo; molčal je Bog v tabernakelju, molčala resna apostola Peter in Pavel visoko na oltarju, molčala še Mati Božja, usmiljenja polna . . .

Niže se je sklonil gvardijan, da se je s čelom, potnim od slabosti in utrujenosti, dotaknil hladnih tal. Molil in klical je usmiljenje božje še bolj goreče in ni odnehal.

"Ali nisem vreden, da me uslišiš, moj Bog? Moj Bog, moj Bog, čemu si nas zapustil? — Pri krvi edinorojenega tvojega Sina, ne pri lastnem zasluženju, ki ga ni, te prosim: ozri se milostno na nas! Pri vsi ljubezni deviške tvoje Matere, pri vsem trpljenju materinega njenega srca te rotim: vzemi mene, prizanesi ljudstvu!"

Kakor dolg, poltih vzdih se je zazibalo po vsi prostrani cerkvi; od oltarja do oltarja je trepetalo in šepetalo, od stene do stene, od tal do visokega oboka.

Morda so videli nevidni duhovi, ki so polnili v molitve zamaknjeni hišo božjo, da se Bog v tabernaklju ni mogel več ustavljati svojemu služabniku; ker boril se je z njim vztrajno in z močjo kakor nekoč očak Jakob . . .

V istem času je stopala črna smrt na žalostni svoji poti čez minoritski trg. A glej, nenadoma se je zdrznila. Postala je, začudeno je posluhnila proti cerkvi. Stopila je povsem k vratom, povsem se je naslonila na nje. Dolgo je tako stala in napeto poslušala. Ko je šla svojo pot dalje, je stopala počasneje in je sklanjala koščeno glavo.

"O dekla božja, morda si kmalu odpočiješ . . ."

IX.

Kakor je na Vnebovzetje Marijino govoril množicam oče gvardijan, se je res zazdelo, da kuga ponehava. Že so si ljudje oddihali, že so v veselejšem upanju dvigali glave, od težeče groze sklonjene.

A kakor bi smrt začutila, da se bliža konec krutemu njenemu gospodstvu, je proti koncu avgusta še enkrat z vso močjo zadivjala po mestu in po deželi. Vsepovsodi je spet ugašalo upanje, ki je v srcih zabrlelo, vsepovsodi se je nanovo in glasno oglasil jok, ki je že polagoma ponehaval.

Tudi v hiši žida Izerlina je zavladalo gorje. Tako strašno gorje, da je Aron pozabil svojih cekinov, dolgov in obresti, ki bi jih moral tiste dni iztirjati, palače, ki jo je nameraval kupiti, a je še vedno ni kupil, vsega. Le na eno je mislil, pred enim je drhtel: če Rahela umre . . .

Na praznik je prišlo gorje, zadnjo soboto v avgustu. Ponoči je deklica v spanju vso noč zmedeno govorila, zjutraj ni mogla vstati. Vročica jo je kuhala, grozna žeja jo je mučila. V glavi ji je gorelo in se ji vrtelo, po vsem telesu je čutila žgoče bolečine, kakor bi padla z visočine na trdna tla, ali kakor bi jo bili po vsem telesu bičali. Na tilniku in pod pazduhami so se prikazovale modre bule, pečati črne smrti.

Ni še doživela tako žalostnega dne Gospodovega. Ker v mestu niso imeli sinagoge, je ob praznikih brala sv. pismo in se z mamico pogovarjala o obljubljenem Mesiji. Kdaj pač pride? Ali je res že prišel, kakor trdijo kristjani? Jezus iz Nazareta, Sin Marijin in Jožefov? Ali je ta?

A danes ni mogla brati. Ko jo je mamica vprašala, ali ji naj čita kako poglavje iz Izaije ali Jeremije, je nemo odkimala. Bolelo jo je v glavi, če je kdo glasno govoril. In nič misliti ni mogla. Kako bi danes sledila veličastnemu poletu teh velikanov, tako nadzemsko mogočnih v besedi?

Tako je ležala v polmračni, nizki, a z najdragocenejšimi orientalskimi preprogami okrašeni spalnci v snežnobeli, dehteči postelji; vdano je pričakovala svoje usode: rešitve, ozdravljenja ali smrti . . .

Nesrečnega očeta in obupane matere se je lotila groza, kakršne dotedaj še vse življenje nista okusila.

"Če, umre, umrem tudi jaz!" — je jecal obupani žid, jokajoč v temni veži; ker v sobi ni upal kazati vsega obupa, da ne bi bolnice preveč vznemiril. — "Ne, Bog mojih očetov, tega mi ne storiš, tega mi ne smeš storiti!"

Žena Estera od boli in strahu ni mogla govoriti.

"Če mi umre, kako in za koga naj jaz živim?"

Zbegani oče je hitel po mestnega zdravnika.

"Rešite jo, milostni gospod! Pest cekinov, pet pesti vam jih dam, če mi jo ozdravite!"

Zdravnik, vajen takih prošenj, ves otopel ob groznih prizorih teh žalostnih časov, je mirno tolažil:

"Kar morem, gotovo storim. A gospodar smrti nisem jaz; zapovedovati ji ne morem."

Žid si je pulil lase.

"Saj ne sme umreti, roža jerihonska, cedra ljbanonska, luč mojih oči, radost mojega življenja! Kaj naj počnem brez nje na stare dni!"

Zdravnik je dal zdravila, ki jih je prinesel s seboj, praške, razne tekočine in kadilo, s katerim naj sobo in vso hišo kadijo, da zamorijo kužne kali in zmanjšajo nevarnost nalezljivosti.

Ko je odhajal, je imel za trpeči srci staršev edino tolažbo:

"Proti večeru spet pridem. Morda se dotedaj bule razvijejo, da jih morem izrezati in položiti bolnici zdravilne obliže. Bodemo videli. — Upajte! Rahela je pač zelo nežna; a tudi mlada in sicer zdrava. Tako morda preboli."

"Ko bi mi vzela smrt vse bogastvo, vse bi dal. A Rahelo mi naj pusti, Rahelo, moje zlato dete!"

Zdravnik je zamišljen odhajal.

NEGOVANJE ZOB.

Ni je skoro bolezni bolj razširjene, kakor je gniloba in razpadanje zob. Večinoma se pričenja že pri otrocih in le malo je starejših ljudi, kateri bi imeli še popolno, ali pa vsaj večinoma zdravo zobovje. Vendar pa je zdravo zobovje tudi za splošno zdravje neobhodno potrebno. Veliko želodčnih in črevesnih bolezni ima svoj vzrok v slabem zobovji; tudi slaba rejenost telesa, slabokrvnost in vsled tega lažji nastanek raznih, pogosto tudi nevarnih bolezni, ima svoj glavni vzrok v nezadostnem žvečenju hrane, to pa zopet je posledica slabega zobovja. Kajti ne samo zdrobitev in omehčavanje hrane sta namen žvečenja, temveč tudi prepojitev hrane s slino, kar tvori nekako predprebavo in sposablja boljše izrabljanje hrane v nadaljnih prebavnih organih.

Vzrok, da nekaternikom preje ali lažje gnijejo zozbje, leži deloma v posebnem ustroju zob, pogosto tudi v večji ali manjši slabokrvnosti dotičnika; v največji meri pa je to odvisno od negovanja zob in snaženja ust sploh. Kajti ravno ostanki jedil med zobmi ali pa v zobnih razpokah in votlinah zapadejo kaj hitro gnilobi; ta pa se hitro razširi tudi na zobovje samo. Treba je torej čim preje odstraniti iz ust in iz zobovja vse jedilne ostanke. Najprej naj se rabi po jedi temeljito zobotrebec. Razven tega pa voda in zobna krtačica. Med krtačenjem naj bo v ustih vedno dovolj vode, ker ravno gibanje vode pri krtačenju sega mnogo globlje v špranje in razpoke, kakor pa posamezne ščetinice; s tem se lahko odstranijo tudi najmanjši delci iz globočine votlin. Krtačiti je treba na notranji in zunanji strani čeljusti in pa v smeri zobne vrste in navpično nanjo. Nazadnje se lahko izmije usta še s kako antiseptično tekočino. Posebno važno je natančno snaženje ust zvečer, preden gre človek spat. Kajti ako bi ostali v zobnih votlinah ostanki jedil čez noč, bi v tem razmeroma dolgemu času tudi gniloba že močno napredovala. Žvečenje namreč samo na sebi, posebno žvečenje kruha, predvsem skorje, že čisti zobovje in izriva ostanke prejšnjih jedil. Čim daljši je torej odmor med eno in drugo hranitvijo, tembolj se lahko razvija gniloba. Pripomniti je še, da treba z negovanjem zobovja pričeti že pri otrocih celo predno se pokaže prvi zob, torej pri dojenčkih.

Razen snaženja zobovja, treba je tudi utrjevati dlesno z masažo in krtačenjem. Kajti tudi slaba, nezadostno razvita dlesna so pogosto vzrok početku gnilobe zobovja. Če pa kljub negi vendar le prične gniti ta ali oni zob, treba je iskati čim preje zobozdravniške pomoči, ker tvori gnil zob nevarnost za sosedne zobe.

S takim človekom, ki ničesar ne ve, je največja težava to, da on vedno najzadnji pronajde, da v resnici nič ne ve.

Hladnokrvnost.

Kolesar: "Vaš fante mi je nabodel kolo, tako da mi je ves zrak ušel!"

Mati: "Nič se ne razburjajte zaradi tega; saj zrak nič ne velja!"

* * *

Mladih ljudi veliko pomrje, stari pa vsi.

IZPLAČILA

v ameriških dolarjih še vedno izvršujemo v zasedenem ozemlju v Italiji. Nemški Avstriji in drugod.

V Jugoslaviji je začasno nemogoče lokalnim bankam izplačevati ameriške dolarje, ker to sedaj izvrši edino Narodna Banka v Beogradu. Vendar pa potnikom, ki rabijo dolarje za na pot preskrbimo dolarje.

Dolarske čeke pa še vedno lahko izdajamo in iste vnovčijo v stari domovini po dnevnem kurzu v jugoslovanske krone.

Za dolarske pošiljatve računamo sledeče pristojbine: do $15.00 po 50 centov. — od $15.00 do $30.00 po 75 centov, — od $30.00 do $50.00 po $1.00, za izplačila, ki presegajo $50.00 računamo 1 cent in pol od dolarja, ali po $1.50 od sto dolarjev. H tem pristojbinam je še pridjati za vsako posamezno pošiljatev 15 centov za poštnino.

BANČNI ODDELEK EDINOSTI
1840 West 22nd Street, CHICAGO, ILL.

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.

Rojakom se priporočam pri nakupu raznih
BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA, KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.
Najboljše delo, najnižje cene.
Rojaki obrnite se vselej na svojega rojaka!

VSO ODPRAVO

OD GLAVE DO NOG

si lahko kupite pri nas. V zalogi imamo najboljše trpežne obleke, najboljše vsakovrstne črevlje, klobuke, spodnje obleke, praznične in za na delo srajce, najboljše ovratnike in kravate za srajce. Kadar kupujete črevlje za praznike ali za na delo pridite k nam in dobili boste najboljše črevlje, ki si jih morete kupiti za vaš denar. Za vaše dečke imamo najboljše trpežne obleke, črevlje, kape, srajce in sploh vse, kar rabijo.

Mi Vam obljubljamo, da v naši trgovini, dobite vedno najboljšo vrednost za "VAŠ DENAR"!

J. J. DVORAK & CO.
1853-1855 BLUE ISLAND AVENUE,
CHICAGO, ILL.

DOMAČE PIVO!

Si naredite lahko po svojem okusu, ako kupite pri NAS:

"HMELJ IN MALT"

Zraven damo navodilo, kako zvariti dobro domače PIVO!

Prodajamo Malt in Hmelj na debelo in drobno.

MAL—TEEN—MALT—EXTRACT CO.
Jos. Bielak, lastnik
1942 W. 21st Street, CHICAGO, ILL.

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAČ

6217 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO.

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE. Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.

Dolžnost Slovencev v Chicago

je, da dajo svoje perilo oprati v SLOVENSKO PRALNICO "LAUNDRIJO." Ne podpirajte več tujcev, ko imate v svoji sredi svojega lastnega rojaka, ki vodi to obrt. Kadar imate pripravljeno svoje perilo, pokličite na telefon, da pride na Vaš dom voz **Slovenske pralnice.** Mi peremo oblačila in vse, kar je za prati. Čistimo obleke **"Dry cleaning,"** čistimo karpete, zavese in sploh vse, kar se da čistiti. Kadar imate kaj za prati, čistiti, ne pozabite na naše ime. Pokličite nas po telefonu.

SOUTH—WEST LAUNDRL CO.
JOHN ČERNOVICH, lastnik.
255 W. 31st Street, CHICAGO, ILL.
Telephone: Yards 5893.

List Edinost

je last slovenskih katoliških delavcev v Ameriki. Za njih korist se izdaja, da brani njih pravice in jim kaže pravo pot do pravega napredka. List Edinost zahaja skoro v vse slovenske naselbine po Ameriki. Vse zavedne slov. družine so nanj naročene, in ga pridno čitajo, ker v njem najdejo največ pravega poduka, mnogo zanimivih novic in zabavnega čtiva.

ZATO SO OGLASI V LISTU "EDINOSTI" USPEŠNI.
Trgovci, ki imajo svoje trgovine naj poizkusijo oglašati v listu "Edinosti" in prepričani smo, da bodo potem v Edinosti stalno oglašali.

DRUŠTVA SE BODO POVZDIGNILA DO VSPEHA,
ako ob raznih prireditvah in kampanjah oglašajo v našem listu. Poizkusite in prepričajte se enkrat. Poslužite se lista za Vašo reklamo, da je list ponese na slovenske domove pred oči slovenskih rojakov, da bodo znali, kaj prirejate in kdaj!

NAŠA TISKARNA

je sedaj skoro najmodernejša slov. tiskarna v Ameriki. Tiskarska dela izvršujemo lično in točno. Vsem slovenskim čč. gg. duhovnikom, cenjenim društvam, trgovcem in posameznikom, se najtopleje priporočamo, da se spomnijo na nas, kadar potrebujejo, kakih tiskovin.

Ničesar drugega ne prosimo Vas, kakor vprašajte nas za cene, predno oddaste naročilo drugam. Ako le to storite, smo prepričani, da bomo vedno tiskali Vaše tiskovine mi!

Mi izvršimo vsako tiskarsko delo. Najsi bo še tako malo ali veliko. Poizkusite pri nas!

TISKOVNA DR. 'EDINOST'
1849 W. 22nd Street Chicago, Ill.
Phone: Canal 0098.

EDINOST

VELIKONOČNA PRILOGA.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

Vsem naročnikom in čitateljem!

Velika noč.

Aleluja! Kristjan vesel,
Poj: Zveličar je vstal iz groba.
Želo ostro je smrti vzel,
Zdaj ne straši nas več trohnoba.

Smrtni s telesa otresnil je prah,
Vstal je v veliki svetlobi in slavi;
Groza obide čuvaje in strah,
Aleluja Gospodu v višavi!

Vstal boš tudi ti, kristjan,
Njega vstajenje upanje tvoje;
Vzbudil bo, ko napoči dan,
V večno življenje verne svoje.

Zima beži, prihaja pomlad,
Novo življenje po zemlji vzbuja;
Cvet vesel obeta in sad,
Pojmo veseli: aleluja!

Vstajenje.

Kot bi peli
Angelci
Vstajenja dan,
Trobijo trobentice
Čez mlado plan.
Zvončki jih
Povprašajo:
"A kdo je vstal?"
"Ej, nevedni zvončki vi
Nebeški kralj!"
Viri vstajajo
Iz ledenih skal,
Cveti vstajajo
Iz spočitih tal,
Ptice vstajajo
Izza tujih dalj,
Vsi mi kličejo:
Tudi ti boš vstal,
Ko boš v grobu mir,
Zimski mir prespal.

Alojzij Merhar.

J. M. Trunk:

VELIKE NOČI.

I.

Pod štirioglato Jepo, ob vznožju mogočnih Karavank je tekla moja zibelka. V solnčnih Bačah stoji hišica očetova. Z nepregledne, enolične severodakotske prerije mi uhajajo misli med sive gorske velikane, ob žuboreči potok, na bregove prijaznega jezera z divnim otokom, v zelene gozdove na Dobravi, na pisane travnike, rmena žitna polja . . . v mladost. Blagor mu, komur so mladostna leta potekla med cvetjem. Meni so. Bridkosti mnogih otrok so mi bile neznane, neprestano je žarelo solnce družinske sreče. Ni čuda, da so se v moji duši globoko utisnili vsi doživljaji mladih dni. Nad 50 let teh utisov ni izbrisalo, upam, da ne zginejo iz duše nikoli.

Brezskrbna detinska leta. Duša se je svobodno odpirala, kakor se odpira cvetlica jutranjemu solncu. Leta so potekala v vasi, ob domači hiši, na vaški tratici, ni bilo šuma in hrupa velikomestnega življenja, a morda ravno radi tega je bilo notranje življenje bujno, krepko, živo. Srce je prekipevalo veselja.

Kakor o cerkvenem letu je bila tudi zame Velika noč solnce vseh praznikov, žarišče neskaljenega veselja. Nisem še razumel, niti ne slišal še besed apostolovih: "Ako Krist ni ustal, verujete zaman," a vse mi je govorilo, upilo, od vseh strani je ukalo, povsod odmevalo — Velika noč, ustajenje poživljenje! Še nisem slišal petja: "'Premagana je smrt, trohnoba . . .", pa sem dobro umel že v detinski duši, da bo nekoč smrt pomandrana, da ne bo trohnobe več, da pride življenje lepše še ko je pljuskalo bujno življenje v mladi duši, v polnem srcu. Da ustanemo, za to mi ni bilo treba prav nobenih dokazov, srce jih je bilo polno, vriskali so iz duše.

Za cvetno nedeljo smo že tedne pripravljali "prajtelne," kakor pravimo na Zgornjem Koroškem. Prav mogočni so bili. Korenjak si moral biti, da si ga obvladal. Držaj je tvorila najlepše vzraščena sramsa, ki je je hranil obsežni "Maloški vog" (log). Že leta naprej smo jo imeli zaznamovano. Okoli sramse so očka pritrdili vitke vejice mačkovca z "mučicami," prvimi otroci bližnje vesne, in veje vedno zelenega smolovca z ostrimi iglicami. Kako značilno. Smolovec razširja prijeten duh, a bode, bode. Ali je kje na svetu veselje brez nadlog? Tudi kaka rdeča jabolka so pritrdili na sramsove veje, ali venec žlahtnih fig, navadno še pisane trakove, da je "prajtl" izgledal ko mogočen pušelc. Pa bi nam srce ne bilo poskakovalo, ko smo ob hladnem vesnem jutru s takimi pušelci korakali po uro dolgi Dobravi skozi zeleni gozd na Zilo, da jih v župnijski cerkvi blagoslovijo? Veselje je kalil nekoliko strah, da nam kak neporednež rdečih jabolk ne "opvazi," dasi smo se v sili znali postaviti v bran.

Prišedši domu smo blagoslovljen "prajtl" pritrdili na ograjo domače grede do Velikega četrtka. V teku tega dneva smo izpod streheè prinesli lanski prajtl," kolikor ga ob hudi uri niso požgali, naredili male križce in na Veliki petek pred solnčnim vzhodom te križce potaknili po njivah in travnikih. Zgodaj ustati nam na ta dan ni bilo težko, ker mamica so ta dan pekli velikonočne "šartlne." "Pogača se rada zagača" velja posebno pri otrocih, pri katerih je želodec mogočen gospodar. Pri misli na "nabulans" pogače smo drveli po polju ko srne.

Proti poldnevu na Veliko soboto so stari Čarej, dolgoletni cerkovnik na baški podružnici, Zile pripeljali blagoslovljeno vodo. Zvon je zapel in vse je hitelo k studencu, da se umije. Eden je s krajcarjem letel k Čariju po škatljico žegnanih žvepleak, s katerimi so mati zakurili "sveti ogenj". Sami solnčni žarki za otroško dušo.

Ob eni je bilo v Bačah "ustajenje." Topiči so naznanili, da so stari župnik Majher "prilezli" z Zile, častljiv mož z dolgo sukanjo in škornjami. S tresočim glasom so zapeli trikratno alelujo, kakor angelci so jim odgovarjali pevci, stari Tonder "popried." Topiči so zagrmeli, zvonovi zazvonili, ko so zaslišali veselo poročilo: "Krist je od mrtvih ustal." Procesija se je pomikala okoli cerkve, krasno je bilo, dvakrat krasno, ako se je naokrog smehljala mlada vesna. Srce je hotelo počiti od veselja, dasi še ni razumelo višjih skrivnosti. Odkod to? Ali ni bilo tako tudi tebi, ko si bil mlad?

Gospodinje so imele z domačimi prtiči okrašene jerbase z "velikonočnim jagnjetom." Po blagoslovu so hitele po "stranji" domu, ker "katera je prva prišla pod domači krov, tam so najprej poželali na polju," tako se je glasila stara pravda.

K slovesnemu ustajenju smo navadno hodili v Loče. Ni manjkalo pravega veselja, a precej je bilo poleg tudi "zijal", ker nastopili so gosci s Hriba, navadno tudi požarna bramba. Zelo smo bili tudi že zaposleni pri "rdečih jajcih," pri "trčlanju," ali pri sekanju "čemer." Previdni smo morali biti, ker ni manjkalo takih, ki so imeli "smolake." Nekaj goljufije je pač povsod.

Ob treh zjutraj je bilo v Bačeh nekako "zasebno" ustajenje, molitev, petje — Topiči so odmevali vso noč. Pri tem se je nam najbolj zahotelo po "žegnanem," ki je bilo že na mizi pripravljeno.

Pri veliki maši smo bili zopet v Ločah. Na pondeljek je bila služba božja v Bačah, v torek pa so se Velikonočni prazniki zaključili v Šent Kancijanu, podružnici Štebenske župnije, visoko na hribu, kjer je nekoč stalo pogansko svetišče.

Tako je bilo leta in leta, tudi še tedaj, ko je mlado srce začutilo najprej, "da poln težav, bridkosti, je že začetek učenosti . . ." Velikonočno veselje pod krovom očetove hišice, mi je bilo tem sladkejše, ker sem kot dijak že takoj okusil grenkobo besede: tujina. V Beljaku so me na gimnaziji nemški sošolci gledali postrani, padale so psovke na moj rod, zapeklo me je, ker so padale na ljubljeno hišico očetovo. Vse je zlečila prihodnja Velika noč.

Vsi vaščani so bili pred 40. leti ene duše in enega srca. Kača verskih dvomov ali kuga nevere še ni prestopila meje trdnega verskega prepričanja, še manj je bilo zapaziti kakih pojavov narodnega odpadništva. Vsi so bili verni Slovenci, življenje ni kazalo nobenih disharmonij.

Prišel je čas, ko se je moralo uresničiti:

"Oj hišica očetova,
zdaj se ločiti moreva . . ."

Odšel sem med svet. Odsihdob se je letno vračala Velika noč, a nobena ni bila več taka, kakršne so bile, ko je sijalo solnce na mojo mladost.

II.

Bilo je začetkom aprila l. 1906. Nahajal sem se na parniku "Juno" z Aleksandrije v Egiptu proti Jafi v Sv. deželi, da praznujem Veliko noč v — Jeruzalemu. Komu ne zadrhti srce? Velika noč in Jeruzalem, kjer se je vse vršilo, kar s sladkostjo napolnjuje verno srce. Imel sem 36 let, bil že dolga leta duhovnik. Mladostno veselje detinskih let nad Veliko nočjo je stopil popolnoma v ozadje, pred duhom je bliščala mogočna žarnica Pavlovih besed: "Ako Krist ni ustal, verujete zaman." Duh, razume, verno srce je križalo enako mogočno, ko nepoznani glas v mladosti: Ustal je — vere resurresit — resnično je ustal! In gledat grem kraj, "kamor so ga položili," in ki je zdaj prazen, a natlačeno poln, "ker ustal je in ide pred vami v Galijejo . . ."

Zastonj sem upal in drhtel po svetem Jeruzalemu ta teden. Močan vihar nas je premikaval štiri dni na razburkanem morju. Zato smo videli le od daleč, od Jeruzalema le obronke zapadnih gričev. Izkrcati sem se moral v Galileji ob Karmelski gori. Ni Jeruzalem tu, sveta tla so, enako spoštljivo sem v duhu poljubil ta tla, ker tam čez onole hribovje, prav blizu je tekla zibelka Spasiteljeva, tam je Nazaret. Nekoliko dalje vidim s Karmelske gore vrh Tabora, kjer je žarel Njegov obraz in so mu bila oblačila bela ko sneg . . . in nekoliko dalje proti severu počiva v nižavi Galilejsko morje njegovo jezero, kjer so se ob bujnih bregovih nad zelenjem in nasičena z dišavami jutrovih cvetov lesketala "Njegova mesta." Dosti, preobilno je za srce, dasi je Jeruzalem precej daleč na jugu.

Par dni se nisem mogel nasiti krasot Karmelske gore. Pravcati plašči pisanih cvetlic ga ogrinjajo Karmel, sveto gorovje svetnikov, pravo svetišče Preblažene.

Na cvetno nedeljo smo nosili mesto "prajtlnov" prave palmove veje, kakor učenci nekdaj, ko je "On jahal v mesto." Obrede velikega tedna sem opravljal z očeti v Karmelskem svetišču, ustajenja prisostvoval v cerkvi katoliških Grkov (Mehhitov), velikonočno nedeljo prevriskal med brinjevimi nasadi, in velikonočni pondeljek praznoval na letovišču vrh Karmela z učenci sester, pri katerih sem stanoval. To je bila Velika noč svoje vrste kakršno še nisem doživel in je tudi ne bom. Še zdaj se mi širi srce, ko preživljam sladke spomine na Veliko noč v Sv. deželi.

III.

Še ena Velika noč se mi je zarezala v spomin, da je čas ne bo zbrisal nikoli več. Bilo je ustajenje, a srce ni vriskalo, tekle so — solze, solze, grenke solze prav tam, kjer je leta in leta prej neprestano ukalo srce, v hiši očetovi l. 1921. Plebiscit je tudi mene živega pokopal. Kot obrabljena stara šara sem bival v penzijoni na lastnem domu v Bačah. Mrtev sem bil, a lastni rojaki, Bačani, vsaj nekateri, so me še mrtvega hoteli — ubiti. Pred plebiscitom že sem jim povedal, kaj utegne priti, in prišlo je. Mrtev sem bil, in mrtvi ne obhajajo še ustajenja, tudi sam ga nikakor nisem nameraval, a da bi se morda ne predrznil usiliti se "zmagovalcem," so Bačani, katere so moji ljudje pobrali za plotom, da niso zginili, protestirali, da jaz ne smem "držati" ustajenja, dasi na Zili ni bilo duhovnika, ker naročili so si ga, seve Nemca, da je prvikrat, kar stoji baška cerkvica, zapel — Christ ist restanden." Nič na besedi, vseeno je Krist ustal, a zame to ni bilo ustajenje, temveč hujše ko smrt!

Prvikrat v približno 50 letih nisem obhajal ustajenja v cerkvi. Odšel sem na goro in — jokal.

Prihodnjega leta 1922. sem "ustajal" na severodakotski preriji z "Rusi." Versko veselje nad zmago Gospodovo se je povrnilo. Prerija je žarela v solnčnem blišču, vesna šuštela čez nepregledno ravan, novo življenje se je javljalo, ustajalo, a srcu je nekaj manjkalo, duša ni več vriskala, tiho je postalo tudi na dan največje zmage — Velika noč, zmagoslavni dan ni bil več — doma, temveč v — tujini!

Pretežka hrana.

Pri neki družini so imeli party, in na ta party so povabili več svojih prijateljev in znancev. Ko so se tako lepo zabavali je prinesla gospodinja tudi lep delikatesni cake na mizo, in ga uljudno ponudila dragim gostom okoli mize. Vsem ga je ponudila le domačemu 5-letnemu sinčku Janezku ga ni ponudila, ki je sedel poleg ateja. Ta se začudi in se oglasi: "Mama! vsem si ponudila cake samo meni ne?"

Mati: "Janezek, prav rada bi ti ga dala, toda te vrste cake je pretežek za tebe."

Janezek: "Ga primem pa z obema rokama!"

☞ ŠIRITE LIST EDINOST

V TUJINI!

—o—

Mohorčeva hiša je bila zelo zadolžena. A vsi Mohorčevi so ljubili svoj dom: oče, mati, sinovi in hčere. Vsem je dolg delal velike preglavice. Zlasti hišnemu očetu, so zadnje leta od te skrbi silno lasje osiveli, več noči je v teh krutih skrbeh prečul. Pa tudi ostale člane je skrbelo kaj bo z njihovim domom. Vsi so se trudili in služili, da bi ga rešili. Pa, kadar so ravno upali, da bodo kaj odplačali, so prišle nove težave in nadloge in dolg se ni hotel zmanjšati, temveč še naraščal je.

Mohorčevega očeta je to silno zaskrbelo: "Kaj bo?" Dom nam bodo prodali!"

In očetovo skrb je videl in razumel sin Jernej, borenjak in vzoren fant čez in čez, pa je dejal: "'Ne bodo prodali naše hiše ne! V Ameriko pojdem in tam zaslužim dovolj, da poplačam dolgove in potem pridem domov."

Svoj načrt je najprvo razodel materi in mati ga je razodela očetu. Vesela sta bila oba, ker sin tako ljubi svoj dom in da se je pripravljen žrtvovati, a pri tem sta bila tudi na drugi strani žalostna oba, ker hoče sin od doma v Ameriko, kjer je toliko slovenskih sinov že ostalo po raznih rudnikih, ko bi drugače lahko še danes živeli, če bi bili ostali doma. Vendar dolg jih je tlačil, in če Jerneje gre rad v Ameriko, da tam zasluži in poplača dolg ni to nič slabega, drugače bomo itak morali ne samo on, ampak vsi po svetu, tako si je mislil oče.

"Pa bi si kje bližje poiskal dela," mu je prigovarjala mati, ko se ji je zdela Amerika le predaleč.

"Kje? Kdo pa tukaj mara za domače delavce? Po mestih zidajo Italijanski zidarji in zidarjem pomagajo sami Italijani. Kdo pa pri nas pozna geslo svoji k svojim!"

Torej v Ameriko!

Sklep je dozorel in Jerneje se je odpravljal v daljno Ameriko čez morje. Že je bila ura ločitve. Oče je napregel konja in naložil prtljago, da ga odpelje na bližnjo železniško postajo. Čez vrh gre pot. Solnce pripeka. Vroče je njima bilo. Zdaj pa zdaj sta si sin in oče brisala pot raz čela — kdo ve, če ni bila vmes tudi kaka kaplja iz oči? Sestre so tudi jokajoče ostale doma. Težka je njim bila ločitev od brata. Skupaj so vzrastli skupaj so se igrali, a sedaj ločitev — mogoče za vedno, koga bi ne užalostilo? Prav tako se jim je zdelo, kakor bi bili Jernejca odnesli pogrebci. On gre in kdo ve, li še kdaj pride v rojstni kraj, bo li toliko srečen, da uide usodam življenja? Mogoče, da pride čez leta, a tak Jernejc, kakor je bil dosedaj to ne bo več. Tujina ga bo gotovo predrugačila. Kako bo mejtem časom vse prazno, ko ne bo Jernejca ne v hiši in ne v hlevu in ne nikjer . . .

In mati? Težko je preboljevala svojo bol. A mora jo! Usoda tako hoče. Mati mu je, ne sme se kar tako ločiti od njega, brez zlatih besed, brez nauka in brez opomina. Spremlja ga čez hrib, a v Ameriko ga ne more. Kako bi ga rada! Kdo ve, kaj bo tam z njenim Jernejcem? A če bi bila ona pri njem, bi ostal dober. Tako pa . . . Bog ve? Koliko jih je slovenskim materam že pobrala Amerika. Tam je mnogo izprijenih ljudi, ki zapeljujejo naše rojake s svojim slabim časopisjem in vsem, kar jim je na razpolago? Ali ne bodo morda dobili v roke tudi mojega ljubljenega Jernejca in mi ga zavedno pokvarili moralno in duševno? Ali mu morda ne bodo izruvali iz njegovega srca, to kar sem mu jaz vsadila še kot nedolžnemu detetu, ko sem ga pestovala in dojila? Toraj vsaj zdaj ga moram še opomniti in mu zabičati, da naj se varje takih slabih druščin. In res koščena roka ljubeče matere, je prijela Jernejca za rokav. 'Počakaj Jernejc!" je djala z jokajočim glasom. "Tu le imaš moj rožnivenec, ko ti bo hudo in boš v stiski moli na njega, ne pozabi, da si sin katoliške slovenske matere, ki te je rodila, da ji boš v veselje, da boš ostal zvest njeni veri in prepričanju. Spomni se na Marijo, kadar boš v stiskah na njo ne pozabi, na mene če že pozabiš ne bo toliko, toda na njo na nebeško mater, na njo nikar Jernejc, nikar, nikar . . ."

Poslovila sta se. Mati se je vrnila in Jernejc je odšel. Kmalu so pričela prihajati pisma. Prijal je tudi denar, celo obilno. Amerikanski dolarji so rešili tudi Mohorčevo hišo in dom. Čez več let se je vrnil tudi Jernejc in prinesel s seboj precejšno premoženje.

Prišel je, toda domovina se mu ni več tako dopadla, kot nekdaj, in vleklo ga je nekaj tajnega nazaj v Ameriko črez morje. In domačim tudi ni bilo več tako težko po njem kot prvič. Privadili so se doma sami brez njega živeti. Ko je prišel domov se jim je zdel pre gosposki in preošaben. Domače navade so mu bile smešne, neumne. Vere pa vendar ni zavrgel. Ko je bil doma, je šel vsako nedeljo v cerkev in v cerkvi se lepo obnašal. pobožno molil mej mašo, kakor to ni delal skoro poprej. Materi je povedal, da je bil v Ameriki pri dobrih ljudeh, ki so v cerkev hodili in da v Ameriki bolj cenijo katoličani cerkev in vero kolikor jih je, kot doma. Materni nauki torej niso bili žastonj, padli so na rodovitna tla in obrodila vsaj v duševnem oziru dober sad.

Odšel je drugič v Ameriko. To pot ni več pisal tako pogostokrat. In tudi pošiljal ni. V Ameriki si je ustanovil svoj dom. On sam je ostal še Slovenec in veren, a njegovi otroci ne znajo več slovenski, dasi bi lahko. Vzel je za ženo v Ameriki rojeno Slovenko, ta pa ni marala mnogo za slov. govorico, tudi za vero ji ni bilo mnogo. Njuni otroci so mlačni in jim za vero ni mnogo, ker niso imeli goreče verne matere, kakoršno je imel Jernejc. In tudi tega bi ne bilo treba. Amerika ima na razpolago dovolj slovenskih in verskih šol v vsaki slovenski naselbini, pa tudi Ameriški katoličani imajo nebroj katoliških farnih in višjih šol. A če mati za nje ne mara? Potem se vse neha in tako se je nehala na Jernejčevih otrocih živa vera, katero je Jernejčeva mati tako močno vcepila v njegovo srce, ko je on odhajal čez hrib v tujino!

—o—

NOVOMEŠKI PURGARJI.

Velika nedelja se bliža, ko bojo po svetiščih zapeli veselo Alelujo in oznanili, da je vstal od mrtvih tisti, ki so ga na Veliki petek na križ pribili — Kristus Nazarejec. Božični dan in Velika nedelja sta dva dneva, ki vzbujata v človeških dušah spomine, zlasti onim, ki žive v tujini, plava v teh dneh njih duh k domačim ožjim sorodnikom. Kdo se ne spominja tistih srečnih dni ko smo na veliko soboto hiteli otroci k farnim cerkvam po blagoslovljeni ogenj. Ko smo nažgali svoje gobe, smo se razkropili kot jata vrabcev vsak po sviji vasi; ko smo prihiteli v domačo vas, tedaj smo hiteli h tistim, ki smo jih poznali, da smo jim izročili blagoslovljeni ogenj. In gospodinje, ki so ravno farbale piruhe, so nam delile lepe pobarvane pirhe, katere smo potem sekali celi dan. To so bili dnevi veselja, ki ne gredo iz spomina. Lušno je bilo, naj reče kdo kar hoče . . .

In popoldne na veliko soboto, se je oglasil v novomeškem kapitelnu veliki zvon, ki je naznanjal širni okolici, da to popoldne bo vstal Zveličar. In verno ljudstvo od daleč in blizu je hitelo v mesto h vstajenju. Ko smo prihiteli v mesto, vse je bilo živahno, vse praznično oblečeno, novomeška vojska — katero so reprezentirali "purgarji" — je bila mobilizirana, vse od navadnega prostaka gori do najvišjega poveljnika vse je hodilo oficijelno, saj biti novomeški purgar tiste dni ni bilo kar tako. Gumbi na suknjah, cesarski orli na kapah so se svetili, kamor je človek obrnil svoje oko. Sablje in puške, vse je bilo pripravljeno za resno akcijo. Pa saj so bili ti purgarji — nekateri — stari vojaki, ki so svoječasno temeljito tolkli po laških glavah pri Kustoci in drugih krajih na Laškem. Radecky-a je veliko izme teh služilo in kako ponosno in kako radi so nam razlagali o teh časih. In mi otroci smo jih občudovali, češ, kako velike junake imamo pred seboj. Vsak izmej nas bi bil rad purgar in če smo se le s prsti dotaknili njih sablje, bili smo srečni in v srcu so nam krožile misli, češ, tudi mi bomo enkrat dorastli, tudi mi bomo junaško sukali sablje, pokazali bomo, da smo vredni potomci teh junakov. Marsikateri izmej nas je resnično sukal sabljo ali drugo bojno orožje v minuli vojni. Nekateri doma, nekateri smo jih v tujini vendar v boju smo bili, tista želja, ki smo jo gojili kot otroci, ki smo gledali v Novem-mestu kot kratkohlačniki na novomeške purgarje, se je nam uresničila.

In glas trombe jih je pozval na nastop. Nasadili so se kot sveče v vrsto. Poveljnik je zakričal in novomeška armada je bila pripravljena za vsako akcijo. Odšli so gori proti kapitelnu, kjer se je pričela procesija. Godba je zaigrala in pričela stopati naprej, za njo purgarji in procesija se je veličastno razvila. Okoličani, ki so dospeli v mesto in meščani so molili na glas rožnivenec. Žuljave roke okoliških kmetov so pridno štele jagode na rožnemu vencu in goroče molili Njega, ki je premagal smrt in vstal od mrtvih, kakor je bilo obljubljeno. Pri vsaki postaji so purgarji oddali salvo. Ob 4. popoldne je bilo vstajenje v Frančiškanski cerkvi. Tu se je procesija strnila v eno dolgo, brezkončno vrsto. Krasno je bilo in ti prizori so pustili marsikomu neizbrisne spomine v njegovi duši.

Prihodnje jutro na Veliko nedeljo, so pa slavili Vstajenje v bližnjem Šmihelu. Kmalu popolnoči so fantje pričeli s streljanjem. Nabiti možnarji so pokali in naznanjali vstajenje v farni cerkvi. Ob drugi uri ponoči se je začulo pritrkavanje zvonov, ki so veselo doneli v hladno jutro in vabili verne šmihelske farane k vstajenju. Kmalu se je začulo po stranskih potih šum in korakanje ljudstva, ki je vedno v večjih in gostejših trumah prihajalo od vseh strani k farni cerkvi. Ob 4. uri zjutraj je zazvonilo skupaj. Šmihelski župnik je slovesno in veličastno zapel pred altarjem Alelujo, znamenje, da je vstal Odrešenik od mrtvih. Pričela se je procesija, godba, ki je prišla iz Novega mesta je zasvirala, vojaški nastop novomeških purgarjev je napravil vsako leto veličasten prizor. Tudi tu so oddali pri povzdigovanju in zavživanju salvo pred cerkvijo. Oh, kako smo jih otroci zvesto gledali, ko so dvignili svoje puške in spustili strele v zrak. Počilo je! Bolj ta mali smo iz strahu pred pokom tiščali ušesa, dokler smo bili majhni, vsako leto smo bili bolj korajžni in nazadnje, ko smo dosegli eno 9. leto nismo več tiščali naših ušes.

Ko sem bil starejši, menda enih 13 let ,sem videl špasni prizor, ki ga imam še danes pred očmi. Ravno pri povzdigovanju je bilo, poveljenik da povelje za nastop, vsi so padli kot junaki v vrsto in vsak je krepko držal za svojo puško, kakor, da bi zdajci imel planiti na krvoločnega sovražnika in mu zasaditi bajonet ali pa pognati kroglo, ter ga tako ugonobiti za vedno. Poveljnik da povelje za strel in zagrmelo je vse na enkrat. Poveljnik že da povelje "h nozi!" zdajci poči enemu novomeškemu pijonirju puška: "puf!" Vsi so se nekako zganili, najbolj pa tisti, ki je imel puško na rami. Poskočil je v zrak za kak čevelj in padel zopet nazaj na svoje mesto ravno kot sveča. Najbrže je bila patrona tako slabo nabita, da se ni precej vžgala, in da je iskra dospela do smodnika še

(Dalje na 3. strani.)

Rev. J. Plaznik.

TED IN RIČ.

Ali se še spominjate Riharda, vsaj vi, kateri ste hodili tedaj v šolo? Seveda ni dolgo tega in gotovo se ga spominjate. Tam spredaj je sedel, da ga je sestra imela vedno pred očmi. Ko sem vstopil v šolo, sem mislil, da je ta dečko vzor dobrega učenca. Mislil sem celo, da ga je sestra postavila tja v ospredje kot nekako odlikovanje. Pa temu ni bilo tako, kakor sem se kmalu prepričal.

Kakšen dečko pa je bil Rihard in kakšna je njegova zgodovina? Njegov oče in mati sta živela v pritličju, prav pod zemljo, tako, da sem včasih rekel, če pride vojska, bodo ti ljudje popolnoma varni, ker tja noter tudi bomba ne bi prodrla. Ko je prišla sobota, so se očetovi znanci zbrali v tem zaduhlem, podzemeljskem prostoru. Kaj močnejšega, kakor voda seveda ni manjkalo. Začelo se je popivanje, kartanje in naravno, tudi preklinjavanje. Tako so bile razmere, v katerih je živel naš Rihard, ali, kakor so ga klicali "Rič." Oblečen je bil slabo; pa, kako bi neki bil drugače? Denar je šel za pijačo in igre. Vem, da še niste nikogar videli, da bi bil obogatil pri kartah.

Po dnevu je bil naš junak včasih v šoli, ne vedno; to pa povem zato, ker se je kaj rad potepal. Po šoli si ga navadno našel ob železnici, ko je nabiral premog. Pri tem se je navadil tudi jemati premog iz vozov. Vsi se navadijo tega. Kolikor se morem jaz spominjati, še nisem naletel na nikogar, da bi pobiral premog pri železnici in bi obenem tudi ne kradel.

Rič je imel toraj tako vzgojo, da ni mogel postati normalno razvit amerikanski dečko, precej živ, pa dobrega srca. Rič je bil miren, tih in potuhnjen. Kadar ga je kaj vjezilo, je bil skoro divji; jezik, kakoršnjega je rabil, seveda ni bil za nikako družbo. Kakega smisla za čast ni imel: zlagati se mu ni bilo nič; tudi ni zardel, če so ga vjeli na laži.

Rič je bil krščen v cerkvi. Od tedaj ni posebno velikokrat videl cerkve; oče se ni brigal za njega, mati pa ni bila zmožna za vzgojo otrok in tudi ni imela časa. Poslala ga je v bližnjo javno šolo. Treba ni bilo plačevati šolnine in celo knjige je dobil zastonj. Med tovariši se je Rič naučil še marsičesa, kar še ni znal prej. Lagal je rad, klel je pa tako, da bi bil marsikateri Kranjec ponosen na njega. Morda se vam bo čudno zdelo, da pravim, ponosen; pa je žalostna resnica. Na svoje oči sem videl, ko je oče sina naklestil pred župniščem, ker se sin ni zlagal. Spominjam se tudi, da je župnik pohvalil očeta, da ima tako čvrstega sina. Kaj mislite, da se očetu taka hvala ni dopadla? Poslušajte, kako se je izrazil: "Dober fant je; spije že toliko, kakor jaz, kolne pa že boljše."

Materi so se le oči odprle. Zahtevala je, da gre v katoliško šolo. Tako smo ga našli tam spredaj. Kako nedolžno je zgledal. Pa nisi smel obrnit hrbta. Drugi otroci so se pritoževali pred njim. Človek bi jim ne vrjel. Če si ga pa le vjel v kakem slučaju, je vše lepo pripoznal in obljubil, da ne bo več kaj takega storil. Gledal te je nedolžno v oči in ti povedal največjo laž ali ti bo pa obljubil kako stvar prav za trdno, česar gotovo ni mislil storiti.

Pričelo se je zopet šolsko leto. Otroci so bili zbrani na svojih prostorih, da gredo k sveti maši ob pričetku šolskega leta. Po hodniku se začujejo težke in hitre stopinje. Teodor je prikorakal v sobo. Teodor, ali Tedi, kakor so ga navadno nazivali, je bil priljubljena oseba med sošolci. Bil je sicer precej živ, pa saj taki so vsi mladi ljudje, če so zdravi. Ko je vstopil v sobo, je nastalo v sobi pravo življenje. Sestra Amata je sicer opomnila otroke na red, pa ni veliko pomagalo. Tedi se je nasmehnil in pokimal vsakemu posebej in se ni navidezno brigal za sestro. V resnici pa je čuł vsako besedo. Treba je razumeti, kedaj otrok pazi in kedaj ne.

"Kje pa letos sedi Rič, sestra Amata?" je vprašal Ted. "Že vidim tu spredaj je. Ali smem z njim sedeti?"

"Vidva skupaj bi bila samo za sitnost."

Ted je pričel bolj tiho nagovarjati sestro: "Rihardovi materi sem obljubil, da bom skrbel za njega. Oskrbe potrebuje. Z njim bo težko kaj narediti. Največji porednež v celi okolici je. Rad bi ga nekoliko olike naučil. Če smem z njim sedeti, se bom resno potrudil, da se bom obnašal."

Ted je hitro zamahnil z roko za muho na pisalni mizi, pa jo ni vjel; nato je mirno nadaljeval:

"Meni sicer ni veliko za tega poredneža, toda njegovo mater imam rad."

Sestra je nekoliko pomislila, nazadnje pa mu je dovolila, rekoč: "Zanesem se na tvojo besedo."

"Hvala lepa, sestra! Če ne bom popolnoma miren, se bo to zgodilo le zato, ker bom pozabil."

Tedi je samega veselja potresel svojo črno grivo, njegove prijazne oči so zažarile in cel obraz se je nategnil na prijazen nasmeh.

S tem trdnim, četudi najbrž le začasnim namenom, se je Tedi vsedel poleg svojega varovanca.

"Ali si jo dobro navlekel," je vprašal Rič, še predno se je Tedi pošteno vsedel.

"Št!" je siknil Tedi skozi zobe.

"A," se je obregnil Rič; "ali postajaš pobožen?"

Tedi se je vgriznil v ustnice.

"Bojiš se govoriti," je nadaljeval Rič.

"Nič se ne bojim," je siknil Tedi; "toda, če ne boš tiho ti bom vse lase spulil po šoli."

* * *

Kmalu po pričetku šolskega leta so se otroci začeli pripravljati za prvo spoved in prvo sveto obhajilo. Kateri so bili že dovolj stari, bi se morali pripravjti za božič, ker zahteva cerkvena postava, da so vsi verniki dolžni pod smrtnim grehom vsaj enkrat v letu in o velikonočnem času prejeti sveto Rešnje Telo. Kdor svoje dolžnosti ni opravil o velikonočnem času, je še vedno dolžan tudi po velikonočnem času pod smrtnem grehom "vsaj enkrat v letu" prejeti sveto Rešnje Telo. Ta zapoved veže tudi otroke; saj znate, da morajo otroci zadostiti velikonočni dolžnosti, kakor hitro se zavedajo pameti in poznajo razliko med sveto hostijo in navadnim kruhom. Ta zapoved velja za nekatere prej, za druge poznej, ne pa poznej, kakor takrat, ko je otrok devet let dopolnil. Zato se je moral tudi naš Rihard prav pridno pripravljati na prvo spoved in sveto obhajilo za božič. Njegovo znanje je bilo zadostno. Dan za prvo spoved je bil določen na dan pred Božičem. Vsi drugi otroci so se zbrali tam, le našega grešnika ni bilo.

Tako je preteklo leto, da Rihard ni opravil svoje dolžnosti. Pričela se je zopet šola. V šoli mu je bilo povedano, naj gre k spovedi prihodnjo soboto. Pa našega Riharda ni bilo; imel je strašanski strah pred spovednico.

Dnevi so potekali in prišel je zopet velikonočni čas. Ali ga bo kdo pripravil, da bo opravil svojo velikonočno dolžnost? Naš dobri Tedi je sprejel vlogo varovanca in njegova je sedaj dolžnost, da spelje svojega varovanca na pravo pot. Mladina najbolj pozna mladino in zato bi to delo ne smelo biti pretežko za njega. Čujmo, kako se je naš Tedi lotil tega težavnega dela.

* * *

Bilo je tisti teden pred štirideseturno pobožnostjo v domači cerkvi. Rič je prinesel s seboj v šolo miš v žepu. Mislil je, koliko zabave bo napravil, ko jo bo spustil in bo vse poskakalo na sedeže.

Ko je Rič skušal oprostiti miško, je ta že našla luknjo med šive in jo ni mogel več vjeti.

"Kaj pa je?" vpraša Tedi.

"Miš mi je zašla med šive."

Tedi je z zanimanjem opazoval, kako je miš romala med šivi. Kmalu so to zabavo zapazili tudi drugi dečki. Rič je postal rdeč in jezen.

Tudi sestra Amata je pogledala tja, kamor so vsi gledali. "Kaj je zopet, Rihard?" je vprašala.

"Mačka mi je zašla v žep," je dečko hitro odgovoril.

Rič ni bil noben šaljivec; zato ni razumel, zakaj se mu vsi smejejo!

"Zakaj pa ne rečeš, da je slon?" je namignil Tedi.

"Rihard," povzame besedo sestra, "pomisli nekoliko, predno govoriš."

"Res, žaba je, katero učim za svoj cirkus; noge sem ji zvezal, da bi mi ne ušla, pa se mi je le razvezala."

Teditu je bilo dovolj teh laži; zato je vzel nož in prerezal šiv. Kakšno življenje je nastalo po razredu, si lahko mislimo. Prej ni bilo miru, dokler ni Tedi miš ubil in za rep vrgel skozi okno. Otroci so bili mnenja, da je bilo dovolj zabave. Tedi in Rič nista bila tega mnenja, ker sta morala ostati v razredu po šoli, dokler ne znata na pamet dve strani katekizma.

"Kaj ti je bilo treba rezati mojo suknjo?" je godrnjal Rič.

"Seveda je bilo treba?" je odgovarjal Tedi; to je bilo dobro delo. Hotel sem, da bi se ti ne lagal več."

"Le poglej mojo suknjo!" Pokazal je razrezano suknjo, katera je kazala precejšnjo škodo.

"Le ne brigaj se toliko za suknjo; daj jo popraviti in pošlji račun mojemu očetu. — Veš kaj, pojdi k sestri Amati in ji obljubi, da boš šel k spovedi ob štirideseturni pobožnosti, če naju spusti domu."

"O, seveda bom obljubil; to je lahko."

"Pa moraš tudi iti, če obljubiš."

"Ne da bi moral."

"Seveda moraš; bom že jaz gledal, da boš šel. Obljubiti boš moral tudi, da ne boš več klel in se lagal, če ne, ne moreš iti v nebesa."

"Saj nisem vprašal, če grem v nebesa."

"Ali ne boš obljubil in tudi skušal besedo držati?"

"Kako pa naj si pomagam? Če sem jezen, bom klel in mala laž ni tako huda stvar; dostikrat pomaga človeku iz težave."

Tedi ga je začudeno gledal. "Če ne misliš obljubiti in besede držati, pa ne maram ničesar več s teboj imeti opraviti."

"Kaj me briga," je Rič leno spregovoril.

Nekaj časa je bilo vse tiho. Potem se pa Rič oglasi. "Nazadnje, če že tudi obljubim."

"Ali boš pa tudi storil?"

"Res; obljubim ti."

"Sicer boš pa moral besedo držati; nato bom že jaz gledal."

* * *

Ko je bil čas za šolarje, da gredo k spovedi, je bila kopica otrok zbrana pri ograji blizu šole; opazili so borbo med dvema dečkoma. Vsakdo bo vedel, da se je Rič držal ograje, Tedi pa njega. Tedi je bil rdeč, Rič pa bled od strahu.

"Rič, če ne greš, te bom premlatil in nesel vso pot v cerkev."

Zabava bi se bila še nadaljevala, če ne bi bila prišla sestra Amata. "Kaj pa imata? Samo sramoto delata šoli."

"Res, samo sramoto," je hitro povzel Tedi. "Rič je obljubil, da bo šel danes k spovedi. Danes je bil prav posebno poreden. Dokazati mu hočem, da mora besedo držati. Če ne gre sam k spovedi, ga bom pa vlekel."

Sestra je poslala druge otroke v cerkev, našemu reformatorju in njegovemu varovancu pa je velela, da ji sledita v šolo. Z dolgimi obrazi sta ji sledila.

Le s težavo je sestra pregovorila Tedita, da se ne sme grešnika s telesno silo vleči k pokoji; **vse, kar se mora rabiti**, je moralna moč. Naposled se je Tedi vdal.

Tedi je pregovoril svojega tovariša, da mu je za gotovo obljubil, da bo šel k spovedi veliko sredo, in veliki četrtek, na dan obletnice ustanovitve presvetega Rešnjega Telesa, k svetemu obhajilu. Podala sta si roke.

"Pomagal mi boš, Tedi."

"Seveda ti bom pomagal in zelo rad. Vse bova prav opravila. Vesel sem, da te nisem pretepel; ne zgledaš dobro in zdi se mi, da boš mlad umrl."

Ko je Tedi to izgovoril, se ni zavedal, da je samo to povedal, kar je njegov zdravnik že večkrat rekel.

* * *

Prišel je veliki pondeljek. Če bi bil Tedi državni tajnik, bi ne bil mogel resnejše zgledati. Študiral je in skrivnostno hodil okrog. V vsem je bil spremenjen, samo tek je imel še isti.

Tudi Rič je bil spremenjen. Lepo se je obnašal; bil je tih, učil se je in še posebno se je zanimal za katekizem. Njegov suh obraz je bil rumen ,vdrt; le včasih je zažarel in to tedaj, kadar je sestra razlagala, kako je Zveličar ljubil otroke.

"Ali je Kristus ljubil otroke moje starosti?" je vprašal.

"Seveda," je odgovorila sestra sočutno; smilil se ji je ubogi deček z vdrtimi očmi. "Jezus je ljubil vse otroke, kateri skušajo biti dobri."

Tedi mu je pokazal kos papirja, na katerega je napisal: "Ti se gotovo trudiš, da bi bil dober."

V torek je veliko otrok manjkalo v šoli. Davica je pričela razsajati. V sredo jih je bilo še manj; vendar Tedi in Rič sta bila prisotna.

Po šoli se je pričelo spovedovanje. Tedi in Rič sta šla skupaj iz šole. Drugi otroci so se veselili in vriskali, da ne bo šole za nekaj dni, Rič pa je bil tih in žalosten. "Ej, Rič, ali še imaš tisti papir, katerega sem ti dal?" je vprašal Tedi.

"Ne; sem ga sežgal. Saj znam vse na pamet. Kar ne ljubi se mi iti k spovedi. Glava me boli in zdi se mi, da sem bolan."

"Nič zato; duhovnik ne bo prav nič strog s teboj in v par minutah boš opravil. Ko boš opravil, se boš boljše počutil; vsaj jaz se potem vedno boljše počutim. Morda te bo še ozdravilo."

"Držal bom besedo."

"Ne pozabi na laži in preklinjanje!" je resno opomnil Tedi.

"Vse sem uredil."

"Pa ni treba biti tako preplašen," je nadaljeval Tedi.

"Zakaj misliš, da sem preplašen?"

"Tako bled si."

"Se tudi bledo počutim. Bolan sem. Ne misli, da se bojim."

Vstopila sta v cerkev. Tedi mu je ponudil svojo molitveno knjižico, mu pokazal molitve in mu naročil, naj bere počasi. Resno ga je opazoval.

Čez pet minut je Tedi stopil k svojemu tovarišu in ga vprašal:

"Ali si obudil kesanje?"

"Sem," je zašepetal Rič.

"Ali si sklenil, da se boš obnašal?"

"Sem."

"Da se ne boš več lagal in klel?"

"Da."

"Dobro; kar pojdi v spovednico; tukaj te bom počakal."

Brez dvoma je Rič opravil zelo dobro spoved.

Na veliki četrtek sta bila skupaj pri svetem obhajilu. Še dolgo sta ostala v cerkvi po sveti maši. Rič je bil še bledejši, kakor kedaj prej, a iz bledega obraza mu je žarel mir in skrivnostno veselje.

Tedi je z veseljem opazoval svojega tovariša. Rič je nepričakovano zdrknil na tla in se onesvestil. Tedi je hitro skočil k njemu in ga skušal dvigniti. Hrup je privabil tudi duhovnika.

"Onesvestil se je," pravi duhovnik; "dečko mora biti bolan."

Strežnik je prinesel vode in Rič se je zopet zavedel.

"Kako se počutiš, Rič?" je vprašal Tedi.

"Zelo srečnega," je rekel Rič; na obrazu se mu je brala sreča otroških dni. Nedolžen nasmeh mu je igral okrog ust.

"Ali boš mogel iti domov?" ga je vprašal duhovnik.

"Gotovo; saj sem že večkrat padel v nezavest prej. Moja glava je zelo lahka; morda zato, ker sem vesel."

"Dragi moj, najboljše bo za tebe, da greš takoj domov. zdiš se mi bolan."

Tedi ga je odpeljal iz cerkve.

"Prav res sem bolan, pa to me ne skrbi; od sedaj naprej bom drugače živel," je govoril Rič

"Rič," je slovesno rekel Tedi, da bi pokazal svojo ljubezen do tovariša; "zelo sem vesel, da te zadnjič nisem pretepel."

"Kaj je s teboj?" je vzkliknila Rihardova mati, ko sta vstopila.

"Bolan je, pa pri svetem obhajilu je pa le bil," odgovori Tedi.

"Da, mama; nič več ne bom neubogljiv in skušal bom postati tak, kakor je Tedi. Pošten je, se ne laže in izmed vseh najboljše igra žogo."

Rič je ljubeznjivo objel svojo mater. Tedaj je mati opazila sladek, miren pogled v očeh svojega sina?.

"Moj dragi, tudi jaz bom prejela svete zakramente."

Ko je mati spustila sina, se je ta opotekel in padel bi bil, če bi ga ne bila prestregla.

"Zbogom, Tedi; iti boš moral domov; moj sinko je zelo bolan in mora v posteljo."

"Zbogom, Rič," je še zaklical Tedi.

"Zbogom, Tedi," je rekel Rič s slabotnim glasom. Stegnil je tudi svojo drobno roko. Tedi jo je stisnil; tudi Rič je skušal stisniti njegovo. Nekaj časa sta se molče držala, dokler ni Rič spregovoril: "Tedi, zelo sem bolan. O, Tedi, pa zelo srečen sem in se ne bojim ničesar. Zbogom, Tedi!"

"Zbogom, Rič!"

* * *

Tudi Rihardova mati je besedo držala. Veliko nedeljo zjutraj je Tedi opazil ne samo njo pri obhajilni mizi, ampak tudi njenega moža. Svojega prijatelja ni videl; Tedi si je pač mislil, da se ne počuti dobro in je boljše za njega, da ostane v postelji.

Tedi je bil zelo vesel, da je te duše zopet pripeljal k Bogu. Popoldne bo obiskal svojega prijatelja in tako bo njegovo veselje popolno. Ko se odpro vrata Rihardove hiše, se pokaže pri vratih obraz tuje žene. Na željo, da bi rad obiskal Riharda, mu ta odgovori, da je danes nemogoče; naj pride v pondeljek.

Res je Tedi šel v pondeljek na obisk k svojemu prijatelju in varovancu. Videl ga je, kako spi v drobni, beli posteljici, oči ima zaprte, prsti pa objemajo sveti križ. Čiste, bele lilije napolnjujejo sobo s prijetnim vonjem. Raz obraza se mu je brala lepota, mir in nedolžnost, kar je tvorilo ljubeznjivost.

Ta lepota, mir in nedolžnost ni bila Rihardova, onega Riharda, katerega je Tedi poznal pred dvemi tedni. Vsa ta lepota pa je sedaj njegova in njegova za zmiraj, za kar se mora zahvaliti predragoceni krvi Zveličarjevi.

* * *

V nedeljo je bil Tedi pri svetem obhajilu in je daroval za svojega pokojnega prijatelja Riharda. Popoldne pa sta z materjo kupila lep, mlad rožni grm, katerega sta zasadila na Rihardovem grobu.

Se je zmotila.

Dva pijančka sta jo rezala po mestni ulici in se pogovarjala o ženskih hrabrostih. Prvi pravi: "Sinoči so poizkusili pri meni ulomiti tatovje in okrasti moj dom!" "Da tudi jaz sem že slišal to novico in da je enega izmed tatov izborno nabila tvoja žena, ko je poizkušal skozi okno v sobo," je izjavil nazaj drugi.

Prvi: "Da izvrstno jih je dobil!"

Drugi: "In kako to, da je nastopila tako junaško?"

Prvi: "Mislila je, da sem jaz domov prišel, in da grem čez okno, da bi jo goljufal kdaj sem domov prišel."

NOVOMEŠKI PURGARJI.

(Nadaljevanje s 2. strani.)

le potem, ko je imel puško že na rami. Dobro je bilo le to, da ni dotični pijonir držal puškine cevi obrnjene proti kakemu tovarišu.

Slični slučaji so se novomeškim pijonirjem večkrat dogodili. Včasih so pripovedovali, da so tudi tako ustrelili, da se je čulo, kakor bi kdo mernik orehov iztresel. No, saj to ni nič hudega bilo. Kdo naj bo pa tako krut, da bi zahteval, da bi bli mogli vsi na enkrat ustreliti. Da je le počilo, pa je bilo dobro. Seveda če bi bili na Dunaju bi bilo kaj drugega, tam bi bil slišal strele sam cesar, ta bi pač znal kaj zabavljati, a mi novomeščani smo bili miroljubni ljudje. Na take malenkosti se nismo ozirali. Pa saj morda tudi strelci niso bili krivi. Puška, ki se jo rabi samo enkrat ali dvakrat na leto tudi ne funkcijonira tako kot bi mogla. Glavno je, da smo imeli svoje purgarje in na te smo bili ponosni ,naj bi bil nam kdo kaj pozabavljal čez nje, gorje mu, če ni preje dobro svojih pet nabrusil in imel zaznamovane smeri, v katero bi bežal.

Novomeške purgarje je občinstvo zelo ljubilo. Z njimi se je Novo-mesto večkrat postavilo, kadar je posetil mesto kak višji dostojanstvenik. Mobilizirani so bili v par minutah. Policijski načelnik Pureber je vzel svoj boben in z njim publiciral po mestu. Na lice mesta je prihitelo par žensk, ki so celo življenje prakticirale na polju tehnike brezžičnega brzojava, te so publicirano vest razposlale v zadnjo novomeško kočo, ki je stala kje na koncu novomeškega brega. V par minutah je bilo na placu pred rotovžem vse polno "frajtarjev," kaprolov, cugsfirarjev, "vahtmajstrov," pa tudi višjih častnikov ni manjkalo. Ko so dobili o sličnih prilikah dovolenje za razhod, so jo mahnili po kapitelski ulici, pa ne domov, ampak h Moravcu, ki je točil ta črnega dalmatinca. Da so si ga v takih slučajih kako merco več privoščili je samo ob sebi razumljivo. Kadar so se pa le preveč zamudili pri politiziranju poleg črnega dalmatinca, so prišle njih boljše polovice, ki so v takih slučajih odločno in junaško nastopile. Kakor aretiranci so morali domov s svojimi ženicami. Dospevši domov so židane volje argumentirali nekaj časa s svojimi zgovornimi ženicami, nakar so pospali in prišli k pravi zavesti še le naslednji dan. Nekateri so drugo jutro mačka nosili, nekateri pa tudi ne. Lepi spomini so jim rojili na pretekli dan, ter si prisrčno želeli, da bi Pureber zopet prej kot slej izstopil iz mestnega rotovža in naznanil zopet kako mobilizacijo novomeške purgarske divizije.

Kot slišim, so novomeški purgarji prenehali uradno eksistirati po preobratu v domovini. Torej purgarjev ni več. Spomin na tiste, ki smo jih poznali pa še živi v naših srcih, fejst fantje so bili in radi smo jih imeli.

Ker nihče ni, pa še on ni.

V Ljubljano pride iz dežele kmet Lipoglav. Ko gre po ulici mimo stolne cerkve se oglasi v zvoniku poldanski zvon. Kmet navajen doma vsak opoldan moliti "Angelsko češčenje" se hitro odkrije in v tem hipu tudi pogleda okrog sebe. Toda mimoidoči mestni ljudje se niso zmenili za molitev in poldansko zvonenje, hodili so mimo kmeta Lipoglava pokriti. Lipoglava postane sram, ker je bil sam odkrit in vzklikne: "Ker noben hudič ne moli, pa še jaz ne bom!"

—o—

Vesel spomin.

Neki ugledni trgovec je prišel na društveno veselico in tam sreča žensko, s katero se je v mladih letih poznal. Obgovorila ga je in rekla: "Ali se še spominjaš, ki si me pred 15 leti vprašal za mojo roko, pa sem te odklonila?"

Trgovec: "Da, na tisti trenutek se pa vedno spominjam z velikim veseljem in še danes sem ti iz srca hvaležen, da si me odklonila."

KAKO SO RIBNIČANJE BIKA NAPASLI.

(GREGOR DAJGA).

—o—

Moj prijatelj Jakabuš je pa že fejst fant, ko bi ga dekleta poznale bi se kar teple za njega, zlasti še, če bi slišali, kako njegovo povest, ki jih on toliko zna. Včasih sem mu skoraj nekoliko nevoščljiv, ker grdoba jih toliko ve, da se mu jih nikoli ne zmanjka. Te dni mi je spet eno povedal. Dobre volje je bil, pa se mu je jezik razvozljal. Povedal mi je, kako so celemu svetu slavno znani Ribničanje občinskega biko napasli. Poslušajte jo, takole se glasi le:

"Bilo je okoli Velike noči v Ribnici. Kmetom je že krme zmanjkovalo in bili so v veliki stiski, s kom naj prežive svojo živino. Prišla je Bela nedelja in gospodje odborniki v Ribnici so se zbrali v županovi hiši. Svetovalec Praznoglav je povedal zopet svoje misli zavoljo župnikove pridige na velikonočni pondeljek, v kateri je g. župnik apeliral na Ribničane, da bi spomladi cerkev prenovili. Ker je bil dobrega srca je predlagal, da se pusti cerkev na miru kakoršna je. Občina ima vse polno drugih potreb in vse polno dolgov. Nove cerkve še ni mogoče zidati, ker prej pride na vrsto občinska hiša, ki je Ribnici krvavo potrebna. Vsako mesto ima že svoj rotovž, pa bi ga Ribnica ne imela, ki vendar slovi po svoji zgodovini, kot najbolj znani kraj v Sloveniji, če mogoče ne na celem svetu. Vsak človek, ki pride v Ribnico vprašuje za rotovž in se čudi da ga ni.

"Tako je!" je potrdil Lipec. "Cerkev pustimo na miru in si zgradimo rajši rotovž!"

Župan Piškov in nekateri drugi možje, ki drugače niso dosti govorili, so vendar menili, da bi se moralo nekaj storiti za cerkev, ker pušča streha in ker je zvonik ves zelen mahu in trave že zdaj spomladi kot kakšen travnik. Tudi golobom, vrabcem in drugim pticam bi se morala razdreti gnezda na cerkvi, zlasti tistim čudnim pticam, ki kriče po noči, po dnevu pa spe v stolpu v nekem duplu. Za streho se bo že dobilo nekaj desk, saj imajo Ribničanje lesa dovolj. Cerkve podirati in zidati nove, tako ne morejo Ribničanje v sedanjem slabem denarnem stanju. Toda kaj bo s stolpom in s tisto travo, ki je vsem Ribničanom v sramoto?

Zoper tako prenavljanje cerkve, ki bi ničesar ne stalo, nista bila nazadnje niti Praznoglav in Lipec. Lipec je menil, da se naj trava populi in dobro bo. A kdo bo šel na stolp pulit travo? Streha bi se lahko vdrla, deske so trhlene in prhke in kdo ve, ali bi se tisti ne popraskal prehudo, ki bi padel raz stolp. Človeka je vendar le škoda, zlasti Ribničana!

V tej zadregi se domisli Lipec, da se krave zelo rade pasejo po dobri travi. Kaj bi bilo, če bi tudi to travo na zvonku popasli, ki mora biti zelo dobra, ker je velika in že dvajset let stara. Trava mora gotovo biti kakor slivovica, ki je boljša čim je starejša. In letos bi trava zlasti dobro teknila živini, ki je vsa sestradana vsled lanske suše in pomanjkanja krme in slame.

Svetovalec Praznoglav je kar ostrmel, odkod jemlje Lipec tako dobre misli, na tihem pa se je hudoval, da ni njemu prišlo to že prej na jezik in na pamet, da bi bil on to predlagal in tako žel za bistroumnost veliko občudovanje od strani ostalih občinskih odbornikov.

"'Hajdimo na delo!" je završalo po sobi in seje je bilo konec, ker so možje že hiteli k cerkvi. Kako se bo spravila živina na stolp ,o tem ni bilo treba premišljevanja in skrbi, saj je vsak Ribničan rojen "inženir" in boljši inženir kot tisti, ki prihajajo iz visokih šol. Mrhar in Lipec sta vlekla po stopnicah v stolp močen drog, prebila streho in porinila konec droga skozi lino, drugi konec pa sta zadela ob bruno v stolpu in ga trdno privezala. V tem času je prinesel Mišmaš lesen škripec, drugi možje pa so se razleteli po vrvi po vsej Ribnici. Ko sta prihitela Mrhar in Lipec s stolpa, so bile vrvi že povezane in spojene v eno dolgo škripčno vrv, ki sta jo vlekla zopet navzgor. Lipec je obesil škripec previdno na zunanji konec droga in vrgel nanj vrv, da sta segala oba konca do tal.

Doli so tačas privlekli Lipčevega bika, naj se napase ta suha sirota, ker je ravno njegov gospodar izprožil to izvrstno misel. Lipčev bik je bil v resnici sestradan in tako suh, da bi mu obvisel lahko klobuk na zadnjih rogovih, t. j. kolkovih. Bik je zbral vse moči, da je prišel do cerkve, tu pa je začel po svoji stari navadi prežvekovati in preživljati čisti zrak, ki ga je itak živil in redil že pol zime.

Z vidnim dopadajenjem je pogladil Lipec svojega bika, ker mu je privoščil imenitno pašo. Biku so vrgli vrvno zanjko krog vratu. Da bi se mu vrv ne mogla sneti preko glave in rogov, so mu jo prevezali tako, da se je zategnila. Na drugem koncu pa se je še obesilo 15 možakov ob vrv, in bik je kar zletel v višino, ker ni bil posebno težek. Neusmiljena vrv se je zadrgnila in začelo ubogo paro grliti, da ji je zmanjkalo sape, bik je pomolil jezik iz gobca in višnjeva barva ga je oblila. Ribničanje so seveda koj zapazili modri jezik in so vlekli še hitreje, ker jim je bik očevidno pokazal, kako ga mika zelena trava, ki jo hoče doseči kar z jezikom.

Bik je že na strehi, a lačna mrcina se noče pasti. Na streho je mirno legla in se niti zmenila ni za travo. Presneta mrcina, kako je lišpava in izbirčna! Možje še malo počakajo, potem pa ne vidijo druge pomoči, ko spustiti bika zopet s stolpa, ter ga nagnati v hlev. Tam naj strada mrha! Bo že rad jedel, ko bo prav lačen!

Spustijo ga na tla, pa glej jo nevoljo! Bik noče niti stati, ampak podrži vse štiri od sebe in niti jezika noče potegniti v gobec.

"Vraga, crknil je! se oglasi bojazljivo lastnik Lipec."

"Saj menda res," pravijo drugi ter si ogledujejo mirnega bika. Polagoma so se kradli drug za drugim vsak na svoj dom, da premišljujejo o nezgodi, ki jih je doletela pri prenavljanju cerkve koj prvi dan. Lipec pa je tarnal okoli svojega bika, vlačil ga zdaj za noge, zdaj za rep, a zastonj. Šel je tudi on žalosten domov in kuhal jezo na stari stolp, na župana in vse, zlasti pa nase, zakaj ni molčal na občinski seji in zakaj ni rajši zabranil prenavljanje cerkve.

* * *

Taka je ta Jakabušova povestnica. Pravi, da je resnična in da je bil on zraven. Če je tudi pomagal vleči bika na stolp mi ni povedal, to ga pa prašam prihodnjič.

—o—

Nobenega usmiljenja več.

Tonček je ravno pritekel domov, kjer ga je sosed Korobač pošteno našeškal z leskovko, ko mu je klatil na vrtu lepe hruške. Doma ga vjame še mati, ki je videla cel prizor in mu da porcijo brezovega mazila. Ko ga je slednjič izpustila se jokajoč Tonček začudeno vpraša: "Ja kam pa naj grem še, da bom našel kako usmiljenje, kamorkoli se obrnem jih dobim!"

—o—

Mlad businesman.

Mali Jimy je šel z mamo v mesto. V trgovini kjer je njegova mama kupila različnega blaga mu je trgovec iz uljudnosti, da se prikupi mami in Jimiju podaril en nikel. Mati hitro opozori svojega sinčka: "No, kako se pa reče potem, če ti kdo da nikel?"

Jimy: "Da mi naj da zopet drugega?"

—o—

Ljubeznjiva ženica.

— "Vaš soprog je nekoliko večji kakor vi?"

— O, še precej večji je. S pestjo mu sežem komaj do lica."

ŠIRITE LIST EDINOST

VESELO ALELUJO

želim vsem rojakom Slovencem v Chicago.

GEORGE FABIAN

SLOVENSKA BRIVNICA

2278 Blue Island Avenue, Chicago, Ill.

Sem član Kranjsko Slovenske Kat. Jednote.
Se priporočam vsem cenjenim sobratom v naklonjenost!

VESELO ALELUJO

želim vsem svojim odjemalcem, prijateljem in znancem ter vsemu slovenskemu občinstvu!

W. SZYMANSKI

TRGOVINA Z RAZNOVRSTNIM POHIŠTVOM

1907 Blue Island Avenue, Chicago, Ill.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da je v moji trgovini vse blago nastavljeno po znižanih cenah. Pridite in oglejte si naše blago, ki je nastavljeno po izvanredno nizkih cenah.

V Moji trgovini dobite vsakovrstno pohištvo, ki ga potrebujete v Vaših domovih! Prodajam posebno fine kuhinjske peči za na plin in premog.

VESELO ALELUJO

VOŠČI VSEM SVOJIM CENJENIM VLAGATELJEM IN VSEMU CENJENEMU OBČINSTVU!

KASPAR STATE BANK

1900 — Blue Island Avenue,

CHICAGO ILL.

Najbolj zanesljiva Slovanska banka.

VESELO ALELUJO

vsem mojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem!

SUSCHA COMPANY

931 Indiana Ave. Sheboygan, Wis.

Telephone: 2400.

V zalogi ima vedno vsake vrste sveže in suho meso, kakor tudi prave domače kranjske dobro prekajene klobase.

Vsem se najtopleje priporoča!

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELI VSEM CENJENIM ODJEMALCEM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM!

GORDEN &. KRONOŠEK CO.

1402 So. — 8th Street, Sheboygan, Wis.

Phone: 1670 W.

Se priporoča slavnemu občinstvu v naklonjenost!

VESELO ALELUJO

vsemu cenjenemu slovenskemu občinstvu!

JAKOB GEREND

FURNITURE-, UPHOLSTERING-, UNDERTAKING

704—706 No. Eighth St. Sheboygan, Wis.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

vsemu cenjenemu slovenskemu občinstvu!

AWKUETHER —
MAKER OF GOOD —
PHOTOGRAPHS —

Studio Cor. 8th and St. Clair.

Phone: 609 — J.

NAJBOLJŠI KRUH IN DRUGO PECIVO SE DOBI PRI

G. A. HIRSCH

1128 So. 8th Street, Sheboygan, Wis.

Obenem voščimo vsem cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem VESELO ALELUJO!

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

želi vsem Slovencem in Hrvatom

SOUTH SIDE WOOD SUPPLY CO.

Slovenska trgovina z vsakovrstnim lesom in drvmi.

J. J. KOEPSELL CO.
1029 So. 8th Street.
SHEBOYGAN. WIS.
Phone: 2785.
Wholesale — Hardware — Plumbing — and Heating Supplies.

A. VOWINKEL & SONS
Plumbing — Heating
815 Indiana Avenue
SHEBOYGAN. WIS.
Phone: 304.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
Vam želi:
JOHN GRANDLIČ
Urar in zlatar
1103 No. 8th Street.
SHEBOYGAN. WIS.

HAMERLE'S SHOE MARKET
1211 No. 8th Street.
SHEBOYGAN. WIS.
Phone: 1571 — J.
Shoe repairing — Cheapest
Place in town for shoes.

VESELO ALELUJO
želim vsem cenjenim, naročnikom, prijateljem in znancem!
MICHAEL PROGAR
ZASTOPNIK
"Edinosti",
"Ave Maria" in
"Glasnika P. S. P."
SHEBOYGAN. WIS.

SOUTH SIDE DRUG STORE
814 Indiana Avenue
SHEBOYGAN. WIS.
Phone: 1152 — J.
V zalogi imamo vsa Severova in Trinerjeve zdravila.
Zdravniško predpisana zdravila je naša specialiteta!